

Nota van B&W

Onderwerp Project gevelisolatie Tracébesluit omlegging A9 Badhoevedorp

Portefeuillehouder J.C.W. Nederstigt
Collegevergadering 18 maart 2014
Inlichtingen mr. M.H. Veen (023 5676083)
Registratienummer 2014.0011255

Samenvatting

Rijkswaterstaat heeft verzocht de uitvoering van het project gevelisolatie Tracébesluit omlegging A9 Badhoevedorp op dezelfde manier vorm te geven als het project gevelisolatie als gevolg van het aanpassingsbesluit voor de A9 Velsen-Raasdorp en Badhoevedorp-Raasdorp. Voorgesteld wordt hiermee in te stemmen.

Inleiding

Op 3 juni 2013 heeft ons college ingestemd met de uitvoering van het project gevelisolatie als gevolg van het aanpassingsbesluit voor de A9 Velsen-Raasdorp en Badhoevedorp-Raasdorp door en op kosten van Rijkswaterstaat (RWS). Wij zijn daarbij akkoord gegaan met het Uitvoeringskader gevelisolatie 2012 en dit te hanteren als beoordelingskader bij dat project.

RWS heeft nu gevraagd om het besluit van 3 juni 2013 ook van toepassing te verklaren op het project gevelisolatie Tracébesluit omlegging A9 Badhoevedorp.

Context

De uitgangspunten van het gevelisolatieonderzoek voor de omlegging A9 Badhoevedorp zijn gelijk aan de uitgangspunten die worden gehanteerd voor het onderzoek voor het Wegaanpassingsbesluit A9 Velsen-Raasdorp en Badhoevedorp-Raasdorp. Om die reden stelt RWS voor om de eerder gemaakte afspraken tevens van toepassing te verklaren voor de omlegging A9 Badhoevedorp.

RWS heeft als uitgangspunt onze gemeente zo veel mogelijk te ontzorgen in de uitvoering van het onderzoek in het project gevelisolatie. De praktijk tot nu toe laat zien dat dit ook het geval is. Door ons besluit van 3 juni 2013 ook van toepassing te verklaren op het project gevelisolatie Tracébesluit omlegging A9 Badhoevedorp, stemmen we in het uitvoeringskader en de uitvoering van het project door en op kosten van RWS. De formele correspondentie verloopt volgens het voorstel van RWS, onze gemeente wordt zoveel mogelijk ontzorgd en het project kan uniform en efficiënt uitgevoerd worden. Dit besluit betreft 401 adressen in Badhoevedorp, in de bijlage 'adressen gevelisolatieonderzoek' is een lijst opgenomen van de adressen waar het om gaat.

Onderwerp project gevelisolatie Tracébesluit omlegging A9 Badhoevedorp
Volgvel 2

In- en externe communicatie

Rijkswaterstaat zal op de hoogte worden gesteld van ons besluit. De communicatie met de bewoners en eigenaren van de adressen waar dit besluit betrekking op heeft zal verlopen volgens de bij het besluit van 3 juni 2013 opgenomen correspondentietabel.

Besluit

Op grond van het voorgaande hebben wij besloten om:

1. Het besluit van ons college van 3 juni 2013 met het nummer 2013.0033409, project gevelisolatie verbreding A9 Velsen-Badhoevedorp tevens van toepassing te verklaren op het project gevelisolatie Tracébesluit omlegging A9 Badhoevedorp;
2. deze nota ter informatie te zenden aan de raad.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
namens dezen,
de portefeuillehouder,

J.C.W. Nederstigt

Bijlage(n)

1. besluit van ons college van 3 juni 2013 met het nummer 2013.0033409, project gevelisolatie verbreding A9 Velsen-Badhoevedorp;
met als bijlagen:
 - Uitvoeringskader Gevelisolatie 2012;
 - Correspondentietabel
2. Brief Rijkswaterstaat van 29 januari 2014.

gemeente
Haarlemmermeer

Nota van B&W

Onderwerp **Project gevelisolatie verbreding A9 Velsen-Badhoevedorp**

Portefeuillehouder **J.C.W. Nederstigt**
Collegevergadering **3 juni 2013**
Inlichtingen **mr. M.H. Veen (023 5676083)**
Registratienummer **2013.0033409**

Samenvatting

Naar aanleiding van het wegaanpassingsbesluit A9 Velsen – Raasdorp en Badhoevedorp – Raasdorp uit 2010 is voor 32 woningen in onze gemeente een 'hogere waarde' vastgesteld. Deze woningen moeten nu onderzocht worden op het geluidsniveau binnen de woningen en eventueel moeten maatregelen worden genomen. De gemeente is op grond van de wet- en regelgeving verantwoordelijk voor de uitvoering van dit onderzoek. Rijkswaterstaat (RWS) is verantwoordelijk voor de financiering van het onderzoek en het aanbrengen van de gevelisolatie. RWS vraagt nu in te stemmen met uitvoering van het project gevelisolatie door en op kosten van RWS (zie de brief van RWS in bijlage 3).

Inleiding

In 2010 heeft de minister van Infrastructuur en Milieu voor de A9 Velsen – Raasdorp en Badhoevedorp – Raasdorp een wegaanpassingsbesluit genomen. Onderdeel van dit besluit is een onderzoek naar de geluidsbelasting voor de omgeving als gevolg van de verkeerstoename. Op basis van dit onderzoek is voor een aantal (32) woningen in onze gemeente een hogere waarde vastgesteld (zie bijlage 4). Als uitvloeisel hiervan bestaat de verplichting om nader onderzoek te doen naar het geluidsniveau binnen deze woningen.

Ons college is volgens de Wet geluidhinder (Wgh) en het Besluit Geluidhinder (Bgh) verantwoordelijk voor de uitvoering van het onderzoek en de uitvoering van de eventueel noodzakelijke maatregelen. De minister, feitelijk RWS, is verantwoordelijk voor het financieren van het onderzoek en het aanbrengen van de gevelisolatie. De minister heeft als uitgangspunt onze gemeente zo veel mogelijk te ontzorgen in de uitvoering van het onderzoek. Om deze reden stelt RWS voor om het onderzoek namens ons uit te voeren. In een brief van 24 april 2013 vraagt RWS ons hiermee in te stemmen.

Context

Op grond van de artikel 112 Wgh is het College van B&W verantwoordelijk voor het uitvoeren van het isolatieonderzoek en het treffen van isolatiemaatregelen om te voldoen aan de vereiste binnenwaarde. RWS is verantwoordelijk voor de financiering van het onderzoek en de isolatiemaatregelen. Het gaat hierbij dus om alle woningen waarvoor in het kader van de Tracéwetprocedure een hogere waarde is vastgesteld. Dat wil zeggen dat bij deze woningen het de voorkeursgrenswaarde op de gevel wordt overschreden (en dat doelmatige bron- en gevelmaatregelen niet mogelijk waren).

Een hogere waarde betekent niet altijd dat gevelisolatie noodzakelijk is. Eerst moet worden onderzocht of de hogere geluidsbelasting op de gevel leidt tot overschrijding van de wettelijke norm in geluidsgevoelige ruimten, zoals een slaapkamer of woonkamer. (wettelijk is een geluidsisolatie van 20 dB verplicht gesteld).

RWS stelt nu voor om dit onderzoek namens ons uit te voeren.

De wijze waarop de bepaling van de gevelisolatie en de benodigde maatregelen om te voldoen aan het wettelijk binnen niveau, worden vastgesteld is vastgelegd in wet- en regelgeving. Wanneer gevelisolatie aan de orde is, hoe dat wordt vastgesteld, en hoe het moet worden uitgevoerd is daarom al bepaald. In aanvulling op deze regels heeft RWS het 'Uitvoeringskader Gevelisolatie 2012' opgesteld. Hierbij zijn de bepalingen uit de wettelijke en lagere regelgeving gevolgd.

Aan onze gemeente wordt bestuurlijke instemming gevraagd met de inhoud van het uitvoeringskader, gevraagd wordt het 'Uitvoeringskader Gevelisolatie 2012' als werkwijze vast te stellen. Daardoor kan door RWS uniform en efficiënt geopereerd worden.

Indien een gemeente verdergaande maatregelen/extra voorzieningen wil voor haar inwoners dan omschreven in het uitvoeringskader, is het standpunt van het RWS dat deze extra maatregelen dan voor rekening van de gemeente komen.

Uitvoeringskader Gevelisolatie 2012

Door het Project Gevelisolatie is een uitvoeringskader opgesteld voor de uitvoering van isolatieprojecten die vallen onder het project 'Centrale uitvoering van gevelisolatie rond rijkswegen'. De gevelisolatie wordt onder verantwoordelijkheid van RWS uitgevoerd. Het uitvoeringskader is opgesteld met als doel de uniforme en efficiënte wijze van uitvoering te bevorderen. Het uitvoeringskader draagt bij aan uniforme behandeling van alle in aanmerking komende woningen en kan ook bijdragen aan een efficiënte uitvoering van de isolatie. Het uitvoeringskader kan ook bijdragen aan een grotere bewonerstevredenheid, omdat in vergelijkbare situaties dezelfde oplossingen worden gekozen.

Een belangrijk onderdeel van dit uitvoeringskader is de administratieve afschrijving van 17 dB. In het algemeen heeft een gevel een geluidswering van 17 dB. Een bestaande gevel heeft immers altijd een bepaalde geluidswering, zelfs als de gevel slecht onderhouden is of bestaat uit akoestisch zwak isolerende onderdelen. Een normale gevel houdt normaal over het algemeen al 20 dB geluid tegen, in de praktijk komt een isolatiewaarde onder de 17 dB niet voor. De verwachting is dan ook dat dit bij het huidige project niet voorkomt. Het uitvoeringskader is met de hantering van de waarde van 17 dB richting bewoners ruimhartig opgesteld, in de regel wordt bij wegprojecten een administratieve afschrijving van 20 dB gehanteerd.

Ook geven de beleidsregels ruimte voor partiële isolatie, het op verzoek van de eigenaar niet isoleren van een ruimte die daar vanwege het onderzoek wel voor in aanmerking zou komen. De regels hiervoor zijn in het uitvoeringskader uitgewerkt. Als een eigenaar de isolatie van een (gedeelte van) de woning weigert vervalt het recht op isolatiemaatregelen in het kader van dit project.

Behalve de gebruikelijke interpretatie van geluidgevoelige ruimten (bestemd of in gebruik als een geluidsgevoelige ruimte) wordt door RWS ook beoordeeld of een ruimte als geluidgevoelige ruimte gebruikt kan worden. Is dit het geval en voldoet de ruimte aan de

eisen om als geluidsgevoelige ruimte gebruikt te kunnen (mogen) worden, dan wordt deze ook in het onderzoek meegenomen en komt eventueel in aanmerking voor voorzieningen. Bij meerdere woningen met een gelijk uiterlijk is het mogelijk dat er alleen een referentiewoning wordt opgenomen en uitgewerkt. Indien deze woning in de bestaande toestand voldoet dan krijgen alle gelijke woningen een besluit op basis van de referentiewoning. Eigenaren krijgen dan een toelichting op het onderzoek en kunnen reageren als zij van mening zijn dat er afwijkingen zijn die relevant zijn voor de uitkomst van het onderzoek. In een dergelijk geval zal de woning alsnog volledig onderzocht worden. Indien de referentiewoning in de bestaande toestand niet voldoet dan zal voor alle woningen een standaardpakket worden opgesteld wat met de eigenaren besproken wordt. Individuele verschillen tussen de woningen en de specifieke wensen van de eigenaren zullen in dat overleg verwerkt worden.

Doelstelling

Een effectieve uitvoering van het project gevelisolatie door en op kosten van RWS in samenwerking en afstemming met onze gemeente, waarbij gebruik wordt gemaakt van een eenduidig uitvoeringskader.

Oplossingen

De minister heeft als uitgangspunt onze gemeente zo veel mogelijk te ontzorgen in de uitvoering van het onderzoek. Door in te stemmen met het uitvoeringskader en de uitvoering van het project door en op kosten van RWS en het voorstel om de formele correspondentie te laten verlopen conform het voorstel van RWS, wordt onze gemeente zoveel mogelijk ontzorgd en kan het project uniform en efficiënt uitgevoerd worden.

Juridische aspecten

Ons college is het bevoegd gezag voor het onderzoek en mogelijke uitvoering van de gevelisolatie. De te volgen procedure is vastgelegd in het Besluit geluidhinder. De bepalende stappen in de procedure zijn aan te merken als een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht, zodat hiertegen bezwaar en beroep openstaat. Hoewel RWS de inhoud hiervan zal aanleveren, zullen deze besluiten dan ook door de gemeente ondertekend moeten worden. Bij eventuele bezwaren beslist ons College hierop. Met deze nota stemmen wij in met het voorstel om de formele correspondentie op grond van hoofdstuk 6 Bgh te laten verlopen conform het voorstel van RWS zoals in de bijgevoegde correspondentietabel (bijlage 2) is aangegeven.

In- en externe communicatie

RWS verzoekt indien vragen en/of klachten naar aanleiding van het project binnenkomen bij de gemeente, deze door te geven aan RWS. Aangezien de uitvoering van het project geheel bij RWS ligt, stelt RWS voor de klachten, vragen en dergelijke die gesteld worden inhoudelijk te beoordelen.

RWS koppelt dit vervolgens terug aan de gemeente. Het project gevelisolatie is 5 dagen per week telefonisch bereikbaar op een eigen telefoonnummer.

Daarnaast biedt RWS aan voor het project een informatiebijeenkomst te organiseren bij de start van het isolatieproject. In principe kan deze in Haarlemmermeer plaatsvinden. De eigenaren van de woningen zullen door RWS individueel worden benaderd.

Besluit

Op grond van het voorgaande hebben wij besloten om:

1. in te stemmen met de uitvoering van het project gevelisolatie als gevolg van het aanpassingsbesluit voor de A9 Velsen-Raasdorp en Badhoevedorp Raasdorp door en op kosten van Rijkswaterstaat;
2. akkoord te gaan met het Uitvoeringskader Gevelisolatie 2012, zoals opgenomen in bijlage 1 en het hanteren als beoordelingskader bij dit project;
3. in te stemmen met het voorstel om de formele correspondentie op grond van hoofdstuk 6 van het Besluit geluidhinder te laten verlopen conform het voorstel van Rijkswaterstaat zoals aangegeven in de in bijlage 2 opgenomen correspondentietabel;
4. deze nota ter informatie te zenden aan de raad.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
namens dezen,
de portefeuillehouder,

J.C.W. Vederstigt

Bijlage(n)

- Bijlage 1: Uitvoeringskader Gevelisolatie 2012
Bijlage 2: correspondentietabel
Bijlage 3: brief Rijkswaterstaat d.d. 24-4-13
Bijlage 4: overzicht van woningen in de Haarlemmermeer waarvoor een hogere grenswaarde is vastgesteld in het kader van het wegaanpassingsbesluit A9 Velsen-Raasdorp en Badhoevedorp-Raasdorp.

Correspondentietabel. Formele correspondentie met woningeigenaar/bewoner over gevelisolatie volgens het Besluit geluidhinder.

Type brief	Besluit geluidhinder	Opsteller	Afstemming inhoud	Ondertekenaar & verzender	Afschrift aan
1. A. Deelnameverzoek Brief naar woningeigenaar met het verzoek om deel te nemen aan het onderzoek naar gevelisolatie (incl. uitnodiging informatieavond). Woningeigenaar wordt verzocht binnen 3 weken schriftelijk toestemming te verlenen tot het uitvoeren van akoestisch en bouwkundig onderzoek.	art. 6.3 en art. 6.4, lid 1	RWS	GEM	RWS	-
B. Uitstotingsbrief 17dB Brief naar woningeigenaar met de mededeling dat de woning NIET in aanmerking komt voor het onderzoek naar gevelisolatie. Inclusief bezwaarclausule en datum informatieavond.	art. 6.8 lid 4	RWS	GEM	GEM	RWS
2. Rappelbrief onderzoek Bij geen (volledige) reactie op brief 1A wordt woningeigenaar gemeld met deze aangetekende brief dat geen onderzoek kan worden uitgevoerd, tenzij schriftelijke toestemming alsnog binnen 2 weken wordt verleend. Indien de eigenaar niet de bewoner is ontvangt de bewoner een kopie van deze rappelbrief per gewone post.	art. 6.4, lid 2	RWS	-	RWS	-
3. Uitstotingsbrief onderzoek (2 versies) Indien ook binnen deze termijn geen (volledige) toestemming wordt verleend of als de eigenaar aangeeft niet te willen meewerken aan het onderzoek dan wordt aan de woningeigenaar meegedeeld dat er geen onderzoek wordt uitgevoerd en ook geen geluidwerende voorzieningen worden aangebracht. Inclusief de bezwaarclausule .	art. 6.4, lid 3	RWS	GEM	GEM	RWS
4. Aanbod Eigenaar ontvangt in een aanbod m.b.t. het aanbrenge van geluidwerende voorzieningen + mededeling van te verwachten tijdstip van aanbrenge van voorzieningen. Eigenaar dient binnen 3 weken akkoord te geven op het aanbod door het ondertekend terug te sturen. RWS ondertekent daarna het aanbod ook en stuurt deze door aan de	art. 6.8 lid 1, 2 en 3, art. 6.9 lid 1	RWS	-	RWS	-

Type brief	Besluit geluidhinder	Opsteller	Afstemming inhoud	Ondertekenaar & verzender	Afschrift aan
<p>gemeente (zie punt 8). In het geval van achterstallig onderhoud* en/of wensvoorzieningen: Schriftelijke mededeling als onderdeel van het aanbod aan de woningeigenaar van de noodzaak tot het treffen van extra (bouwkundige) voorzieningen o.g.v. de Woningwet, het Bouwbesluit 2012 en/of achterstallig onderhoud. Eigenaar wordt verzocht binnen 3 weken schriftelijk aan te geven dat zij de voorzieningen zoals door het bevoegd gezag zijn aangegeven zullen aanbrengen tenzij op verzoek gelijktijdig de voorzieningen en de gevelisolatie met bijbetaling worden uitgevoerd o.g.v. art 6.7 lid 1.</p>	art. 6.6 lid 1 en 2, art. 6.7 lid 1 en 2				
5. Rappelbrief aanbod Aangetekende brief waarin staat dat geen geluidwerende voorzieningen worden aangebracht indien binnen 2 weken niet alsnog een schriftelijke verklaring (akkoord) op het aanbod – als bedoeld in lid 2- is ontvangen.	art 6.6 lid 3 en art. 6.9 lid 2	RWS	-	RWS	-
6. Uitstotingsbrief geen aanbod Schriftelijke mededeling aan woningeigenaar dat geen geluidwerende voorzieningen worden aangebracht, omdat de gevel voldoende geluidwerend is. Inclusief bezwaarclausule .	art 6.8 lid 4	RWS	GEM	GEM	RWS
7. Uitstotingsbrief geen akkoord op aanbod Indien de woningeigenaar niet akkoord gaat met het aanbod dan krijgt de woningeigenaar een uitstotingsbrief. Inclusief bezwaarclausule .	art. 6.6 lid 4 en art. 6.9 lid 3	RWS	GEM	GEM	RWS
8. Besluit gemeente Nadat RWS het mede door de eigenaar ondertekende aanbod heeft ontvangen stuurt de gemeente een brief naar de woningeigenaar met als bijlage het getekende aanbod. In deze brief besluit de gemeente tot het aanbrengen van de voorzieningen zoals in het aanbod omschreven. Indien van toepassing – wordt verwezen naar de termijn die de eigenaar heeft om achterstallig onderhoud op te heffen.	art. 6.10	RWS	GEM	GEM	RWS

**Uitzondering bij 4. Aanbod*

Type brief	Besluit geluid-hinder	Opsteller	Afstem-ming inhoud	Onder-tekenaar & verzender	Afschrift aan
4.a Herinnering achterstallig onderhoud Indien de eigenaar geen akkoord geeft op het opheffen van het achterstallig onderhoud. Dan ontvangt de eigenaar deze herinneringsbrief waarop binnen drie weken gereageerd moet worden.	art. 6.6 lid 3	RWS	-	RWS	-
4.b Rappel achterstallig onderhoud Aangetekende brief wordt naar eigenaar gestuurd. Als binnen twee weken niet wordt verklaard dat het achterstallig onderhoud wordt opgeheven dan worden er geen geluidwerende voorzieningen aangebracht.	art. 6.6 lid 4	RWS	-	RWS	-

Uitvoeringskader Gevelisolatie 2012 (UGI'12)

Uitvoeringskader voor gevelisolatie rond rijkswegen ter nadere uitwerking van Wet geluidhinder, het Besluit geluidhinder en de Wet milieubeheer.

Hoofdstuk 1. Inleiding

1.1 Algemeen

Rijkswaterstaat treft maatregelen om het geluid in de omgeving van de rijkswegen te beperken.

Zo brengt Rijkswaterstaat bijvoorbeeld bij aanleg of verbreding van rijkswegen geluidreducerend asfalt aan of plaatst geluidwallen en/of schermen. In sommige gevallen is er na het aanbrengen van deze maatregelen nog steeds een zodanig hoge geluidsbelasting bij woningen of andere geluidsgevoelige bestemmingen dat zij na akoestisch en bouwtechnisch onderzoek in aanmerking kunnen komen voor geluidmaatregelen aan de gevel.

De grondslag voor het in aanmerking komen van geluidmaatregelen aan de gevel ten gevolge van verkeerslawaaï van rijkswegen kan zijn gelegen in de Wet geluidhinder (Wgh) of, sinds 1 juli 2012, in de Wet milieubeheer (Wm). De procedure die staat beschreven in hoofdstuk 6 van het Besluit geluidhinder (Bgh) is van toepassing op woningen of andere geluidsgevoelige gebouwen die voor het van overheidswege aanbrengen van geluidwerende voorzieningen in aanmerking komen.

1.2 Grondslag voor geluidmaatregelen aan de gevel

Wet geluidhinder

De Wgh bepaalt dat indien de grenswaarden die de Wgh stelt worden overschreden een zogeheten hogere waardebesluit dient te worden genomen. Het toelaten van een hogere geluidbelasting dan de voorkeursgrenswaarde dient krachtens de Wgh altijd gevolgd te worden door een onderzoek waarin wordt nagegaan of deze hogere geluidbelasting ook tot een te hoge geluidbelasting in de woning of andere geluidsgevoelige bestemmingen leidt. In de Wgh en in de op grond daarvan genomen uitvoeringsbesluiten en opgestelde regelingen is vastgelegd op welke wijze dit onderzoek dient te worden uitgevoerd.

Op grond van de Wgh en het Bgh is het college van burgemeester en wethouders van de betreffende gemeente verantwoordelijk om de geluidbelasting in de woning te onderzoeken en maatregelen te laten treffen om deze terug te brengen tot de toepasselijke binnenwaarde. Indien de hogere geluidwaarde het gevolg is van een rijksweg, dan neemt Rijkswaterstaat namens de Minister van Infrastructuur en Milieu de verantwoordelijkheid voor het aanbrengen van isolatie op zich.

Wet milieubeheer

Vanaf 1 juli 2012 is de geluidssystematiek gewijzigd en is nieuwe geluidregelgeving van kracht voor rijkswegen. Dit is vastgelegd in hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer. De Wet milieubeheer bevat een verplichting voor de beheerder van rijkswegen om de gestelde geluidgrenzen permanent na te leven. De maximale toegestane hoeveelheid

geluid langs rijkswegen wordt begrensd met zogenaamde geluidproductieplafonds. Uit de vaststelling of wijziging van de geluidsproductieplafonds of uit de vaststelling van een saneringsplan kan voor de minister de verplichting voortvloeien om geluidwerende maatregelen te treffen aan de gevels van geluidsgevoelige objecten. De gemeenten zijn hiervoor in deze nieuwe systematiek voor rijkswegen niet verantwoordelijk meer.

Hardheidsclausule

Daar waar de toepassing van wet- en regelgeving voor wat betreft de bepaling van de geluidbelasting op de gevel leidt tot een zeer onbillijke uitkomst voor de eigenaar, kan een heroverweging mogelijk zijn.

1.3 Project Gevelisolatie

Rijkswaterstaat heeft het project Gevelisolatie in het leven geroepen voor de uitvoering van de volgende situaties:

1. Uitvoering van gevelisolatie bij wegaanpassingsprojecten waarvan het wegaanpassingsbesluit dan wel het tracébesluit onherroepelijk is en waarbij niet voor 1 oktober 2011 door de regionale dienst reeds is begonnen met de uitvoering van gevelisolatie op grond van de Wet geluidhinder/Besluit geluidhinder. (Gevelisolatie die al gestart is voor 1 oktober 2011 wordt alleen meegenomen in het project gevelisolatie indien dit wenselijk en inpasbaar is).
2. Uitvoering van gevelisolatie op grond van de Wet milieubeheer. Het betreft hier situaties waarvoor de minister een saneringsplan heeft vastgesteld op grond van hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer. Voordat gestart wordt met het bouwkundig en akoestisch onderzoek van de woning dient het saneringsplan onherroepelijk te zijn. (inclusief tracébesluiten die na 01-07-2012 zijn genomen onder de Wet milieubeheer)

Ook de projecten die buiten dit project gevelisolatie worden uitgevoerd zullen zoveel proberen aan te sluiten bij de uitgangspunten die hier zijn vastgelegd.

1.4 Uitvoeringskader

Het onderhavige Uitvoeringskader is opgesteld voor de uitvoering van isolatieprojecten onder verantwoordelijkheid van Rijkswaterstaat. De wijze waarop de gevelisolatie moet worden onderzocht is vastgelegd in wet- en regelgeving. Het is gewenst om in aanvulling hierop en ter verdere invulling hiervan een uitvoeringskader vast te leggen met als doel een uniforme en efficiënte wijze van uitvoering te bevorderen: Het uitvoeringskader draagt bij aan een uniforme behandeling van alle in aanmerking komende woningen en kan ook bijdragen aan een efficiënte uitvoering van de isolatie door oplossingen voor te schrijven die een goede balans bewerkstelligen tussen prijs en kwaliteit.

Bij het opstellen van dit uitvoeringskader is datgene wat hierover in wettelijke en lagere regelgeving is bepaald, gevolgd. Hierin is reeds bepaald wanneer onderzoek naar gevelisolatie aan de orde kan zijn, hoe dat wordt vastgesteld en hoe het moet worden uitgevoerd. Bij het opstellen van dit uitvoeringskader zijn de volgende beginselen in acht genomen: redelijkheid, soberheid, doelmatigheid en uniformiteit.

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

In die gevallen waarbij de gemeente bevoegd gezag is, zal het onderhavige uitvoeringskader zijn uitgangspunt voor het overleg met de gemeenten.

In gevallen waarin dit uitvoeringskader niet voorziet, beslist de staf van het project gevelisolatie.

Hoofdstuk 2. Geluidgevoeligheid

2.1 Deelname

De eigenaar van een woning of ander geluidgevoelig gebouw wordt conform hoofdstuk 6 van het Besluit geluidhinder aangeschreven om toestemming te verlenen voor een akoestisch en bouwtechnisch onderzoek tenzij sprake is van een situatie zoals is aangegeven in paragraaf 2.2.1 of 2.2.2 Een antwoordkaart wordt bijgesloten waarin door de eigenaar moet worden aangegeven of hij wil deelnemen, en indien hij niet tevens bewoner van het betreffende object is, of de bewoner is geïnformeerd over het feit dat hij medewerking moet verlenen aan het akoestisch en bouwtechnisch onderzoek in de woning.

Daarnaast wordt op de antwoordkaart aan de eigenaar de gelegenheid gegeven om aan te geven als dit niet van toepassing is (bijvoorbeeld omdat de woning leegstaat of dat er bijzondere omstandigheden zijn waardoor de bewoner niet kan meewerken). Een kopie van de brief wordt ter kennisgeving naar de bewoner gestuurd.

2.2 Geluidwering gevel

2.2.1 Eis gevelgeluidwering lager dan 17 dB

Om te bepalen of een object in aanmerking komt voor onderzoek wordt vastgesteld aan welke eisen de geluidwering van de gevel dient te voldoen. De eis aan de gevelgeluidwering wordt bepaald door de belasting op de buitengevel (exclusief eventuele correcties) te verminderen met de eis aan het binnenniveau in de geluidgevoelige ruimten.

Een bestaande gevel heeft altijd een bepaalde geluidwering, zelfs als deze slecht onderhouden is of bestaat uit akoestisch zwak isolerende onderdelen. Een normale gevel houdt over het algemeen al 20 dB geluid tegen, in de praktijk komt een waarde van onder de 17 dB niet voor.

Geluidgevoelige objecten en woonlagen (bouwlagen) waarbij de vereiste geluidwering 17 dB of minder is worden dan ook uitgesloten van een akoestisch en bouwtechnisch onderzoek zoals vermeld in hoofdstuk 6 van het Besluit geluidhinder en komen niet in aanmerking voor het aanbrengen van geluidwerende voorzieningen.

In hoofdstuk 6 van het Besluit geluidhinder is aangegeven dat eigenaren een verzoek krijgen om aan te geven of zij toestemming verlenen voor het uitvoeren van een akoestisch en bouwtechnisch onderzoek. Nu op voorhand al bekend is dat een dergelijk onderzoek niet uitgevoerd zal gaan worden, zal dit verzoek niet aan de eigenaren gestuurd worden. In plaats daarvan krijgen de eigenaren van deze objecten de mededeling dat er geen geluidwerende voorzieningen worden aangebracht op grond van artikel 6.8 lid 4 zonder dat het in dit artikel vermelde onderzoek wordt uitgevoerd.

2.2.2 Bouw na 1992

Indien de bouw van een geluidgevoelig object na 01-01-1992 heeft plaatsgevonden dan heeft het geluidgevoelige object op grond van het bouwbesluit aan een minimale gevelgeluidweringseis van 20 dB moeten voldoen. Op grond hiervan kan gesteld worden

dat indien de bouwvergunning na 01-01-1992 is verleend, en de eis aan de gevelgeluidwering 20dB of lager is, er wordt voldaan aan de eis aan het binnenniveau.

Om die reden komen deze woningen niet in aanmerking voor verder onderzoek.

2.2.3 'Blinde' gevels

Een 'blinde' gevel is een gevel waarin geen akoestisch lichte elementen aanwezig zijn (in dit kader wordt ook wel over 'dove' gevels gesproken). Bijvoorbeeld gevels die uitsluitend uit metselwerk bestaan. Aangenomen mag worden dat deze gevels voldoende geluidwerend zijn en dergelijke gevels hoeven dan ook niet onderzocht te worden. Wanneer er in het kader van het aanbrengen van geluidwerende voorzieningen wel voorzieningen geplaatst gaan worden in een dergelijke gevel (bijvoorbeeld een ventilatievoorziening door de muur), dan dient de muur alsnog onderzocht te worden.

2.3 Geluidsgevoelige gebouwen

Een ruimte komt mogelijk in aanmerking voor het aanbrengen van geluidwerende voorzieningen als deze in een geluidgevoelig object is gelegen.

Ruimten in woningen en geluidsgevoelige gebouwen die onder de Wet geluidhinder worden beschouwd komen mogelijk in aanmerking voor het aanbrengen van geluidwerende voorzieningen. In artikel 1 van de Wet geluidhinder en artikelen 1.1 en 1.2 van het Besluit geluidhinder is gedefinieerd wat woningen en andere geluidgevoelige gebouwen zijn

Ruimten in geluidsgevoelige objecten die onder de Wet milieubeheer worden beschouwd komen mogelijk in aanmerking voor het aanbrengen van geluidwerende voorzieningen. In artikel 11.1 van de Wet milieubeheer en artikel 2 van het Besluit geluid milieubeheer is gedefinieerd wat geluidsgevoelige objecten zijn.

Recreatiewoningen:

Recreatiewoningen zijn in principe niet geluidsgevoelig, indien deze woningen echter permanent bewoond worden en deze permanente bewoning ook door de gemeente is gelegaliseerd dan worden recreatiewoningen als geluidgevoelig beschouwd.

2.4 Geluidsgevoelige ruimten

Vervolgens wordt bepaald of een ruimte geluidsgevoelig is.

In artikel 1 van de Wet geluidhinder, artikel 1.1 en 1.2 van het Besluit geluidhinder, artikel 11.1 van de Wet milieubeheer en artikel 3 van het Besluit geluid milieubeheer worden de volgende ruimten als geluidsgevoelig gedefinieerd:

Woningen:

Ruimte binnen een woning voor zover die kennelijk als slaap-, woon-, of eetkamer wordt gebruikt of voor een zodanig gebruik is bestemd, evenals een keuken van tenminste 11 m²;

Onderwijsgebouwen:

Leslokalen, theorielokalen en theorievaklokalen

Gezondheidszorggebouwen:

onderzoeks- en behandelingsruimten, een ruimte voor patiëntenhuisvesting alsmede recreatie-, en conversatieruimten van ziekenhuizen en verpleeghuizen onderzoeks-, behandelings-, recreatie-, en conversatieruimten, alsmede woon- en slaapruiden van een Verzorgingstehuis, een psychiatrische inrichting of een kinderdagverblijf.

Indien een object in het kader van het overgangsrecht van de Wet milieubeheer nog wordt beschouwd onder de Wet geluidhinder dan zijn tevens de volgende ruimten geluidsgevoelig:

onderzoeks-, behandelings-, recreatie-, en conversatieruimten, alsmede woon- en slaapruiden van medische centra, poliklinieken en medische kinderdagverblijven.

In de volgende paragrafen worden nadere eisen beschreven met betrekking tot de geluidsgevoelige ruimten die in wet en regelgeving gedefinieerd zijn.

2.5 Woonkamers en eetkamers

Alle ruimten die in volgens het oorspronkelijk ontwerp en bouwvergunning bestemd zijn als woonkamer of eetkamer of als zodanig in gebruik zijn, zijn geluidsgevoelig, tenzij een vaste inrichting is aangebracht ten behoeve van een ander (niet geluidsgevoelig) gebruik (bijvoorbeeld een badkamer).

2.6 Slaapkamers

2.6.1 als slaapkamer bestemde ruimten

Alle ruimten die volgens het oorspronkelijk ontwerp en/of bouwvergunning bestemd zijn als slaapkamer zijn geluidsgevoelig, tenzij een vaste inrichting is aangebracht ten behoeve van een ander (niet geluidsgevoelig) gebruik (bijvoorbeeld een badkamer).

2.6.2 Niet als slaapkamer bestemde ruimten

Ruimten die niet volgens het oorspronkelijk ontwerp en/of bouwvergunning bestemd zijn als slaapkamer, maar daarvoor wel worden gebruikt of gebruikt zouden kunnen worden zijn geluidsgevoelig, mits voldaan wordt aan de volgende minimum eisen:

- vrije hoogte: 2,10 m
- vloeroppervlakte: 5 m² (gemeten op een hoogte van 1.50 m):
- breedte: 1,80 m (op 2,10m hoogte op enig punt in de ruimte te meten);
- dak: afgewerkt en kierdicht
- daglichttoetreding: 10% van vloeroppervlak met een minimum van 0,5 m²
- Aanwezig zijn van een te openen raam;
- Aanwezig zijn van een toegangsdeur;
- Aanwezig zijn van een verkeersruimte: minimaal 0,7 bij 0,7 m tussen de bovenkant van de trap en de toegangsdeur;
- Geen installaties aanwezig (bijvoorbeeld CV ketel)
- Bereikbaar via vaste trap

Indien een vaste inrichting ten behoeve van een niet geluidgevoelig gebruik is aangebracht dan wordt de ruimte aangemerkt als niet geluidgevoelig (bijvoorbeeld een badkamer)

2.7 Keukens

Alle ruimten van tenminste 11 m² die volgens het oorspronkelijk ontwerp en bouwvergunning bestemd zijn als keuken of als zodanig in gebruik zijn, zijn geluidgevoelig, tenzij een vaste inrichting is aangebracht ten behoeve van een ander (niet geluidgevoelig) gebruik (bijvoorbeeld een kantoor of badkamer).

Een keuken die in open verbinding staat met een woonkamer (zie ook paragraaf 2.8) wordt als geluidgevoelig beschouwd.

Indien een keuken kleiner is dan 11 m² of wanneer de opening kleiner is dan de genoemde afmeting uit paragraaf 2.9, dan is de keuken niet geluidgevoelig.

2.8 Serres

Een serre is niet geluidgevoelig.

Een uitzondering wordt gemaakt indien sprake is van een degelijke uitbreiding die door middel van een niet afsluitbare opening (zie paragraaf 2.9) in verbinding met de geluidgevoelige ruimte staat en voldoet aan de voorschriften voor verblijfsruimten van het Bouwbesluit.

2.9 Niet geluidgevoelige ruimten in open verbinding met wel geluidgevoelige ruimten

Ruimten die van zichzelf niet geluidgevoelig zijn (bijvoorbeeld hobbykamers, studeerkamers etc.) die door middel van een niet afsluitbare opening groter dan 1,80 m² in open verbinding staan met een wel geluidgevoelige ruimte worden ook als geluidgevoelig beschouwd tenzij op eenvoudige wijze de ruimte afsluitbaar kan worden gemaakt (bijvoorbeeld door het plaatsen van een binnendeur of paneel).

Verkeersruimten zijn hiervan uitgezonderd, deze zijn niet geluidgevoelig en kunnen ook niet worden beschouwd als behorend tot een geluidgevoelige ruimte.

Indien de breedte van de opening tussen beide ruimten groter is dan 1,80 m dan worden de ruimten akoestisch als een geheel beschouwd. Is de opening kleiner dan 1,80 meter breed dan worden de twee ruimten als akoestisch gescheiden beschouwd en afzonderlijk berekend.

2.10 Overige ruimten

Overige ruimten, zoals hal, toilet, overloop, berging, bijkeuken, badkamer, kantoor, kelder, hobbyruimte en zolder zijn niet geluidgevoelig.

Praktijkruimten aan huis zijn niet geluidgevoelig, tenzij in deze praktijkruimten activiteiten plaatsvinden die hetzelfde zijn als de activiteiten die wet en regelgeving als geluidgevoelig zijn gedefinieerd.

2.11 Eisen uit de bouwregelgeving

Nadat is vastgesteld dat een ruimte geluidgevoelig is, moet bepaald worden of de ruimte

voldoet aan de op grond van de in de bouwregelgeving gestelde eisen (artikel 6.6 van het Besluit geluidhinder).

Van belang voor de toetsing voor bouw en verbouw van na 01-01-1992 zijn de eisen die gesteld zijn op grond van wet- en regelgeving die van kracht was op het moment van de verlening van de vergunning of de daadwerkelijke uitvoering (ingeval van vergunningsvrije werkzaamheden) van de werkzaamheden.

Voor alle bouw en verbouw van voor 01-01-1992 geldt dat hiervoor getoetst moet worden aan de eisen voor bestaande bouw uit het huidige bouwbesluit eventueel aangevuld met aanvullende eisen uit overige wet- en regelgeving die golden ten tijde van de bouw (bijvoorbeeld de Wet geluidhinder).

Indien een ruimte niet voldoet aan de gestelde eisen dan wordt conform artikel 6.6 en verder van het Besluit geluidhinder gehandeld, waarbij geldt dat alle gevolgen die voortvloeien uit de verplichting van de eigenaar om te voldoen aan de eisen voor zijn rekening zijn. Indien een noodzakelijke aanpassing inhoudt dat een eigenaar zelf al moet gaan voldoen aan de eisen met betrekking tot de geluidwering dan vervalt de verplichting van het project om voorzieningen aan te bieden. Bijvoorbeeld bij het vervangen van een gevel zal de nieuwe gevel al door de eigenaar zelf van voldoende geluidsisolatie moeten worden voorzien.

2.12 Aanpak op basis van referentiewoningen

Woningen van een gelijk type dan wel uiterlijk worden op basis van een referentiewoning behandeld (= bloksgewijze aanpak). Voor deze aanpak komen de volgende woningen in aanmerking mits er 4 of meer woningen van een gelijk type of met een gelijk uiterlijk zijn:

- Woningen in een flat;
- Rijtjeswoningen (aaneengesloten rij van woningen);
- Vrijstaande woningen of twee onder 1 kap woningen.

De bloksgewijze aanpak houdt in dat niet alle woningen afzonderlijk onderzocht worden middels het akoestisch en bouwtechnisch onderzoek maar dat van het blok woningen de meest maatgevende woning wordt berekend. (Indien noodzakelijk kan ervoor gekozen worden om enkele woningen meer door te rekenen)

Indien deze referentiewoning in de bestaande toestand aan de geluidweringseisen voldoet, krijgen alle eigenaren van het betreffende blok bericht dat er geen geluidwerende voorzieningen worden aangebracht.

Indien deze woning in de bestaande toestand niet aan de geluidweringseisen voldoet, dan worden de noodzakelijke voorzieningen voor deze woning berekend en aangeboden aan alle woningen in het betreffende blok.

Uitzonderingen:

In geen geval zullen voorzieningen worden aangeboden in de volgende situaties:

- niet geluidgevoelige ruimten;
- woningen of woonlagen waarvoor geen hogere waarde (Wgh) of geluidbelasting (Wm) is vastgesteld;
- ruimten waarin de wettelijke eis voor het binnenniveau niet wordt overschreden.

Woning waarbij er minder dan 4 van een type dan wel gelijk uiterlijk zijn, worden niet op basis van referentiewoningen behandeld, er dient echter wel gestreefd te worden naar eenheid in de voorzieningen tussen de woningen.

2.13 Bijzondere situaties

2.13.1 Omloopgeluid

Geluid dat niet rechtstreeks via de gevel in een geluidgevoelige ruimte binnenkomt maar via een nevenruimte (bijvoorbeeld hal of knieschot) kan van invloed zijn op het te bereiken geluidniveau in de geluidsgevoelige ruimte en daarmee mede bepalen of wel of niet aan de wettelijke binnenniveau-eis wordt voldaan. Over het algemeen zal dit zogenaamde omloopgeluid geen grote invloed hebben op het binnenniveau en slechts in die situaties van belang zijn wanneer het berekende binnenniveau de wettelijke eis benadert.

De invloed van het omloopgeluid wordt berekend door, conform de wettelijke bepalingen, allereerst het binnenniveau te berekenen in de nevenruimte en vervolgens de invloed van het geluid in deze nevenruimte door te rekenen naar de geluidgevoelige ruimte zelf.

Welke nevenruimten wel, al dan niet, doorgerekend worden zal bepaald worden op basis van ervaring en kennis van de akoestisch adviseur in combinatie met de in het geluidsgevoelige object aangetroffen situatie. Vlieringen (hoogte lager dan 1,5 meter), knieschotten en ruimten met niet afsluitbare openingen in de scheidingsconstructie zullen in ieder geval wel doorgerekend worden.

2.13.2 Gebreken aan een geluidgevoelig object

In enkele gevallen zal het niet mogelijk zijn om geluidwerende voorzieningen aan te brengen vanwege (gebreken aan) de bestaande constructie. Van belang is dan om op basis van constructief onderzoek rekenkundig te bepalen of het object in de bestaande toestand de optredende belastingen kan dragen. Om te bepalen of de constructie de optredende belastingen in de bestaande toestand kan dragen wordt NEN 8700 gevolgd.

Er zijn drie mogelijkheden:

- 1) De constructie kan de optredende belastingen in de bestaande toestand niet dragen.

In dit geval wordt de eigenaar in de gelegenheid gesteld om het gebrek voor uitvoering van de voorzieningen in eigen beheer op te lossen. Desgewenst (en bij relatief kleine aanpassingen) kunnen de werkzaamheden door het project gelijktijdig uitgevoerd worden tegen betaling van de meerkosten door de eigenaar. Indien een eigenaar er voor kiest zelf de gebreken op te lossen, dan dient hij er zelf voor te zorgen dat er na uitvoering aan de benodigde constructieve eisen wordt voldaan, ook het ontwerp van de aanpassingen dient hij zelf te laten maken. Daarna brengt het project de isolatievoorzieningen aan.

2) De constructie kan de optredende belasting in de bestaande toestand wel dragen maar na het aanbrengen van de voorzieningen niet meer. In dit geval komen de constructieve aanpassingen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de voorzieningen voor rekening van het project en worden deze gelijktijdig met de uitvoering van de geluidsisolerende voorzieningen uitgevoerd.

3) De constructie kan de optredende belasting in de bestaande toestand wel dragen en na het aanbrengen van de voorzieningen ook. Eventuele gebreken hoeven door de eigenaar niet te worden weggewerkt, de voorzieningen kunnen worden uitgevoerd zonder aanvullende bepalingen richting eigenaar.

2.13.3 Verborgene gebreken tijdens de uitvoering

Tijdens het akoestisch en bouwtechnisch onderzoek wordt geen destructief onderzoek gedaan. De woning wordt alleen visueel beoordeeld en er wordt een inschatting van de situatie gemaakt. In de praktijk kan het daarom voorkomen dat (bouwtechnische) gebreken zich pas openbaren nadat de mededeling om de woning te isoleren door het bevoegd gezag is gedaan, we spreken dan over een verborgen gebrek.

Indien een dergelijk gebrek wordt ontdekt tussen het sluiten van de overeenkomst met de eigenaar en het bestellen van materialen voor de uitvoering van de werkzaamheden aan de woning. Dan kan de eigenaar kiezen of hij afziet van isolatie of de herstel werkzaamheden in eigen beheer laten uitvoeren binnen een door het project te stellen termijn.

Mocht na het bestellen van de materialen blijken dat de in de overeenkomst aangegeven voorzieningen niet doelmatig kunnen worden aangebracht wegens gebreken, dan worden de geluidwerende voorzieningen alleen aangebracht indien de eigenaar de kosten voor het herstel van het gebrek betaalt.

Indien de eigenaar niet bereid is het herstel van de gebreken voor zijn rekening te nemen dan zal het project een keuze maken tussen:

- a) Herstel op kosten van het project, de isolatiewerkzaamheden worden afgemaakt.
- b) Het stopzetten van de isolatiewerkzaamheden en het zoveel mogelijk terugbrengen van de woning in de oorspronkelijke staat. Eventueel reeds uitgevoerde werkzaamheden zullen niet verwijderd worden.

2.13.4 Partiële isolatie

Indien een eigenaar daarom verzoekt, is het mogelijk om over te gaan tot partiële isolatie van een woning of een ander geluidgevoelig object.

Partieel isoleren houdt daarbij in dat in één of meerdere geluidsgevoelige ruimten geen voorzieningen worden aangebracht terwijl dit wel noodzakelijk zou zijn op basis van het akoestisch onderzoek en die ruimten dus in het geheel niet geïsoleerd worden. Het laten vervallen van een enkele voorziening in een te isoleren ruimte is niet mogelijk. Het is niet

mogelijk om voorzieningen te laten vervallen die uit het oogpunt van wet- en regelgeving noodzakelijk zijn.

Er worden geen voorzieningen aangebracht in nevenruimten die een directe relatie hebben met de vervallen ruimte.

Indien de uit te sluiten ruimte tevens werkt als nevenruimte voor een wel te isoleren ruimte, dan is het mogelijk dat er toch (beperkte) voorzieningen aangebracht moeten worden aan de uit te sluiten ruimte ten behoeve van de wel te isoleren ruimte. In dat geval kan de eigenaar niet afzien van die beperkte voorzieningen.

2.13.5 Cumulatie van meerdere geluidsbronnen

Indien er sprake is van meerdere geluidsbronnen waarvoor het rijk verantwoordelijk is waarvoor de voorkeurswaarde van de geluidbelasting op de gevel wordt overschreden en tevens een te hoog binnenniveau in de geluidgevoelige ruimte aanwezig is, dan zal met de beheerder (eigenaar) van de andere geluidsbronnen in overleg getreden worden of het mogelijk is het object in een keer te isoleren tegen het gecumuleerde effect van alle geluidsbronnen. Indien met de beheerder van de andere geluidsbronnen overeenstemming wordt bereikt over de verdeling van de kosten, dan zal het project de uitvoering van het totale pakket aan maatregelen op zich nemen.

De werkwijze voor deze objecten is als volgt:

- 1) Toetsing van de binnenwaarde van de geluidgevoelige ruimten aan de eisen voor de verschillende geluidbronnen afzonderlijk.
- 2) A) Indien de binnenwaarde wordt overschreden voor wegverkeer maar niet voor de andere geluidsbronnen dan wordt de gecumuleerde belasting van de geluidsbronnen bepaald (conform Reken en meetvoorschrift geluid 2012) en wordt het maatregelenpakket gedimensioneerd op het halen van de vereiste binnenwaarde bij wegverkeergeluid.
B) Indien de binnenwaarde wordt overschreden voor de andere geluidsbronnen maar niet voor de wegverkeer dan wordt de woning door het project niet geïsoleerd.
C) Indien de binnenwaarde wordt overschreden voor wegverkeer en voor de andere geluidsbronnen dan wordt de gecumuleerde belasting van de geluidsbronnen bepaald (conform Reken en meetvoorschrift geluid 2012) en wordt het maatregelenpakket gedimensioneerd op het halen van de vereiste binnenwaarde bij alle geluidsbronnen waarvoor het rijk verantwoordelijk is. Het zwaarst isolerende pakket zal aan de eigenaar worden aangeboden.
D) Indien in een object een combinatie van voorgaande situaties voorkomt dan zal ernaar gestreefd worden de woning in een keer te isoleren tegen alle geluidsbronnen waarvoor het rijk verantwoordelijk is.

2.13.6 Binnenwaarden

De binnenwaarde in de geluidgevoelige ruimten die van toepassing is volgt rechtstreeks

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

uit wet en regelgeving en zal als zodanig worden gehanteerd. Slechts in een situatie wordt hiervoor een uitzondering gemaakt. Voor saneringobjecten (voormalige BSV woningen) geldt dat voor geluidsgevoelige ruimten waarin de grenswaarde van 43 dB wordt overschreden, dat de maatregelen erop worden gericht een maximaal binnenniveau van 38 dB in deze geluidsgevoelige ruimten te bereiken. Wanneer dit niet haalbaar is of tot hoge kosten leidt dan zal de ruimte naar 43 dB geïsoleerd worden.

Hoofdstuk 3. De akoestische voorzieningen

3.1 Voorzieningen aan de gevels

3.1.1 Kozijnen

In principe worden bij het aanbrengen van geluidwerende voorzieningen de bestaande kozijnen gehandhaafd. Indien het nieuw te plaatsen glas niet in de bestaande sponning past zal het kozijn met extra sponning- en aanslaglatten geschikt gemaakt worden voor het nieuwe glas.

Vervanging van het kozijn gebeurt alleen wanneer:

- Het kozijn door zijn afmetingen of profilering ongeschikt is om op verantwoorde wijze te kunnen worden aangepast. Vervanging gebeurt in dat geval op kosten van het project.
 - Indien het vervangen van het kozijn goedkoper is dan het aanpassen ervan. Vervanging gebeurt in dat geval op kosten van het project
 - De onderhoudstoestand van het kozijn zo slecht is dat vervanging noodzakelijk is voordat er geluidwerende voorzieningen in kunnen worden aangebracht. De extra kosten komen in dat geval voor rekening van de eigenaar.
- Wanneer gelijktijdig sprake is van situatie a en situatie b worden geen kosten in rekening gebracht bij de eigenaar.
- De eigenaar zelf vervanging wenst, hoewel dit vanuit technisch/akoestisch oogpunt niet nodig is. De meerkosten komen voor rekening van de eigenaar.

Indien kozijnen vervangen moeten worden, worden de nieuwe kozijnen standaard in hetzelfde materiaal als bestaand uitgevoerd, mits daarmee de vereiste geluidwering gehaald kan worden en het is toegestaan op basis van de geldende regelgeving.

3.1.2 Beglazing

Vast glas

De afmetingen van het akoestische glas zijn begrensd vanwege het gewicht. Dit betekent dat te grote glasvlakken opgedeeld zullen worden door middel van een tussenstijl in het kozijn.

Vaste ramen

De houtmaat van vaste ramen wordt afgestemd op de eventueel te plaatsen draairamen en kan dus wijzigen.

Glasroeden

Indien in de bestaande toestand glasroeden aanwezig zijn, dan zullen deze afhankelijk van de bestaande toestand vervangen worden door nieuwe roeden, hiervoor zijn de volgende mogelijkheden:

- a. Glasroeden in de glasspouw worden vervangen door nieuwe glasroeden in de glasspouw
- b. Plakroeden worden vervangen door nieuwe plakroeden
- c. Vaste roeden worden vervangen door Wiener Sprossen (aluminium verdeling in de spouw van het glas en houten plakroeden op het glas)

Vaste roeden worden niet geplaatst.

Glas-in-Lood

Bestaand glas-in-lood (dat een eigenaar wenst te behouden) wordt in principe niet verwijderd maar wordt door middel van het plaatsen van een voorzetraam, naar keuze van de eigenaar aan de binnen of de buitenzijde, geïsoleerd.

Op verzoek van de eigenaar kan, indien een voorzetraam niet wordt gewenst en het akoestisch mogelijk is, het bestaande glas-in-lood, mits van goede kwaliteit, in de glasspouw geplaatst worden. Het glas in lood kan in dat geval kleiner worden. Gezien de gevoeligheid van het materiaal kan de aannemer noch het project verantwoordelijk worden gehouden voor eventuele beschadigingen van het glas-in-lood tijdens het verwijderen.

Alle extra kosten voor bijvoorbeeld vervoer, aanpassing, reparatie, herstel en plaatsing in de spouw van het glas-in-lood komen voor rekening van de eigenaar.

Glas-in-lood van slechte kwaliteit zal niet in de glasspouw geplaatst worden.

Speciaal glas

Indien in de bestaande toestand speciaal glas aanwezig is (bijvoorbeeld zonwerend of HR++), wordt glas met een vergelijkbare kwaliteit aangebracht, mits dit akoestisch mogelijk is.

Indien het gewenste glas niet in een akoestische uitvoering mogelijk is, dan wordt er gewoon akoestisch isolerend glas geplaatst.

3.1.3 Draairamen

Draairamen worden standaard uitgevoerd in hout, tenzij in de bestaande situatie een ander soort materiaal aanwezig is (bijvoorbeeld aluminium of kunststof). Om constructieve redenen wordt voor de draairamen geen Europees naaldhout, maar hardhout gebruikt (standaard Dark red meranti).

In de volgende bijzondere situaties kan voor een afwijkende hardhoutsoort worden gekozen:

- a. indien in de huidige situatie al hardhout aanwezig is van een andere kwaliteit (bijvoorbeeld merbau);
- b. indien sprake is van transparant gelakte hardhouten kozijnen. In dat geval wordt voor de draairamen uitgegaan van dezelfde houtsoort als het kozijn.

De keuze voor een draairaam of draai/valraam wordt bepaald door het type raam dat aanwezig is volgens het principe: 'terugbrengen als bestaand' en is ook afhankelijk van uitvoeringstechnische afwegingen. In beginsel wordt in een bestaand kozijn de sponning niet gewisseld (dus geen draai/valraam waar nu een raam naar buiten draait). Alleen wanneer er een nieuw kozijn wordt geplaatst, is de keuze tussen draairaam of draai/valraam vrij.

3.1.4 Schuiframen

Bij schuiframen wordt de schuifconstructie vervangen door een deel met vaste beglazing en een deel met een draai(/val)raam. In principe wordt hierbij ook het kozijn vervangen.

3.1.5 Deuren

Buitendeuren.

Bij voorkeur zullen hardhouten deuren met gangbare houtafmetingen worden toegepast, waarbij het akoestische glas is gevat in opdek-glaslatten aan de binnenzijde. Om een optimale werking van de kierdichting te waarborgen, worden de deuren uitgevoerd met extra (opbouw-) knevelsluitingen aan onder- en bovenzijde of een driepuntssluiting.

Voor dubbele (balkon)deuren geldt hetzelfde als voor enkele deuren, met dien verstande dat altijd één van beide deuren als loopdeur wordt uitgevoerd. De andere deur wordt met behulp van twee kantschuiven vastgezet. Hang en sluitwerk zal voorzien van politiekeurmerk Veilig Wonen worden uitgevoerd.

Indien de voordeur van een woning vervangen moet worden, dan zal een nieuwe standaard verkrijgbare, voldoende akoestisch geïsoleerde voordeur in een vergelijkbare kwaliteit en vormgeving als de bestaande voordeur geplaatst worden.

Binnendeuren.

Te vervangen of te plaatsen binnendeuren worden, indien akoestisch mogelijk, afgestemd op de al in de woning aanwezige deuren, waarbij geldt dat de betreffende deur in de normale handel verkrijgbaar moet zijn.

3.1.6 Schuifpuien

Schuifpuien geven meestal een slechte geluidwering. De bestaande schuifpui van een geluidsgevoelig vertrek wordt daarom, indien noodzakelijk, vervangen door een nieuwe kantelschuifpui met een dubbele kierdichting.

3.2. Voorzieningen aan daken, vloeren en plafonds

3.2.1 Hellende daken

Voorzieningen aan hellende dakvlakken worden altijd aan de binnenzijde van de dakconstructie aangebracht. Door binnendakse isolatie zal de nuttige ruimte kleiner worden.

3.2.2 Platte daken

Voorzieningen aan platte daken (bungalows, dakkapellen, aanbouwen) worden om bouwfysische en uitvoeringstechnische redenen gewoonlijk buitendaks aangebracht.

In bijzondere situaties kan gekozen worden voor binnendakse isolatie, bijvoorbeeld wanneer een grote constructiehoogte in het dak aanwezig is, of wanneer al een thermisch geïsoleerd dak is aangebracht.

Er wordt geen zink of koper toegepast als afwerking van het platte dak, de waterwerende laag wordt voorzien van standaard dakbedekking. Uitgezonderd is alleen de situatie waarin het zink of koper vanaf de begane grond zichtbaar is en in de bestaande toestand reeds aanwezig is.

Over het algemeen is het noodzakelijk om het boeiboord van het platte dak te verhogen indien het platte dak van buitenaf geïsoleerd wordt. Hiervoor zal gebruik gemaakt worden van een gelijksoortige afwerking als het bestaande boeiboord. Indien in de bestaande toestand geen boeiboord aanwezig is dan zal deze aangebracht worden; de gevels worden niet opgemetseld.

3.2.3 Vloeren en plafonds

Bestaande plafonds worden zoveel mogelijk gehandhaafd. Een isolatiepakket ter plaatse van een schuin dakvlak wordt op het bestaande plafond aangesloten door middel van een afwerklát of gestucte plafondplint.

Indien in verband met omloopgeluid via bijvoorbeeld de zolder voorzieningen nodig zijn aan het plafond, dan zal afhankelijk van de situatie:

- het bestaande plafond wordt gehandhaafd waarbij de noodzakelijke voorziening wordt uitgevoerd in de vorm van beplating op de bovenliggende vloer
- het bestaande plafond worden vervangen door een gipsplaten plafond.

Voor de afwerkingen zie ook paragraaf 4.1

3.2.4 Dakramen en dakkapellen

Indien een bestaand dakraam niet aangepast kan worden, dan wordt een nieuw dakraam met akoestisch isolerende beglazing aangebracht. De afmetingen van het nieuwe raam zijn zoveel mogelijk gelijk aan die van het bestaande raam, maar kunnen afwijken in verband met de gangbare handelsmaten van het moment.

Bij dakkapellen over meerdere vertrekken wordt in principe alleen binnendaks geïsoleerd ter plaatse van de geluidsgevoelige ruimte. Indien niet binnendaks geïsoleerd kan worden, worden de buitendakse maatregelen van het isolatiepakket ook doorgezet over het niet geluidsgevoelige deel zodat de dakkapel over de gehele lengte in aanzicht gelijk is.

In bijzondere gevallen kan een buitendaks pakket niet worden doorgetrokken, waarbij een overgang ontstaat tussen wel en niet geïsoleerd deel (bijvoorbeeld een dakkapel over twee woningen, terwijl slechts één van beide eigenaren deelneemt).

De wangen van de dakkapellen bestaan over het algemeen uit akoestisch lichte constructies en voorzieningen zijn dan ook vaak nodig. Omdat de ruimte aan de binnenzijde meestal heel beperkt is, zullen de voorzieningen over het algemeen aan de buitenzijde moeten worden aangebracht (aan de binnenzijde heeft wel de voorkeur). Indien slechts een van beide zijden van de dakkapel van buitenaf geïsoleerd moet worden en deze isolatie een verbreding van de dakkapel betekent, kan uit esthetische overwegingen besloten worden ook de andere zijde van de dakkapel te verbreden. beide zijden van de dakkapel worden dan optisch gelijk gemaakt.

3.2.5 Kasten, vlieringen en knieschotten

Indien ruimten bijvoorbeeld achter knieschotten en boven plafonds toegankelijk zijn gemaakt vanuit de geluidsgevoelige ruimte, dan blijft deze toegankelijkheid gehandhaafd. Het gebruik van de ruimte kan wel beperkt worden door het toepassen van eventuele noodzakelijke isolatievoorzieningen

Ingebouwde kasten die moeten worden verwijderd, worden gedemonteerd en alleen indien mogelijk (na aanpassing) teruggeplaatst.

3.3 Ventilatievoorzieningen

3.3.1 Algemeen

In het geldende bouwbesluit worden eisen gesteld ten aanzien van de ventilatie van verblijfsruimten. De akoestische maatregelen worden daarom zodanig ontworpen dat tijdens het ventileren volgens de minimaal voorgeschreven capaciteit de vereiste geluidwering wordt bereikt. Dit is alleen mogelijk door toepassing van geluidgedempte ventilatieopeningen. In principe wordt gekozen voor een natuurlijk ventilatiesysteem, alleen indien een eigenaar daarom verzoekt of wanneer het akoestisch noodzakelijk is, kan een elektrisch aangedreven ventilatiesysteem worden toegepast. Ook kostenoverwegingen kunnen leiden tot de keuze voor een elektrisch aangedreven ventilatiesysteem.

Daarnaast stelt de bouwregelgeving dat de doorspuikbaarheid van een verblijfsruimte moet worden gegarandeerd. Dit betekent dat in elk geluidgevoelig vertrek minimaal één te openen raam of buitendeur aanwezig moet zijn.

3.3.2 Capaciteit ventilatie

De benodigde hoeveelheid ventilatie wordt bepaald op basis van het bouwbesluit waarbij de eis aan de capaciteit in de bestaande toestand anders kan zijn dan die voor de berekening van de benodigde voorzieningen.

Berekening bestaande toestand:

Op grond van de eisen uit het bouwbesluit wordt de capaciteit van de ventilatie in de bestaande toestand berekend op basis van de vloeroppervlakte (of bezettingsgraad) en op 50% van de eis voor nieuwbouw (voor verblijfsgebieden) met een minimum van 7 l/s

(keuken 21 l/s). De minimum eis van 7 l/s (respectievelijk 21 l/s) wordt niet gehalveerd. Aanwezige kieren en naden worden als gesloten en afgedicht beschouwd (kier 45 dB)

Voor de vloeroppervlakte wordt alleen het gedeelte van de ruimte berekend waarboven minimaal een hoogte van 1,5 meter aanwezig is.

De ventilatie wordt in rekening gebracht in de gevel met de hoogste geluidbelasting, mits door de betreffende gevel ventilatie plaats kan vinden. Ingeval van aanwezige ventilatievoorzieningen met een geluiddempende werking wordt gerekend met de daadwerkelijk aanwezige voorziening (geopend op een stand die net voldoende ventilatie doorlaat).

Berekening capaciteit ventilatie wanneer er voorzieningen worden aangeboden:

Wanneer een ruimte in aanmerking komt voor het aanbrengen van voorzieningen dan wordt op grond van de eisen uit het bouwbesluit de capaciteit van de ventilatie in de nieuwe toestand berekend op basis van de vloeroppervlakte (of bezettingsgraad) en op 100% van de nieuwbouweis (voor verblijfsgebieden) uit het bouwbesluit met een minimum van 7 l/s (keuken 21 l/s). De werkelijk aanwezige kieren na isolatie worden hierbij in rekening gebracht.

Voor de vloeroppervlakte wordt alleen het gedeelte van de ruimte berekend waarboven minimaal een hoogte van 1,5 meter aanwezig is.

De ventilatie wordt in rekening gebracht in de gevel waar deze ook geplaatst wordt. Voorkeur verdient de minst belaste gevel.

3.3.3 Geluidgedempte ventilatie

Afhankelijk van de bestaande situatie kan voor de ventilatie gebruik worden gemaakt van een van de volgende natuurlijke geluidgedempte ventilatievoorzieningen:

- suskasten
- muurdemper
- dakdemper

Alle ventilatiesystemen zijn regelbaar en afsluitbaar. In verband met het comfort moet de instroomopening op minimaal 1.80 m boven de vloer liggen.

Als alternatief voor natuurlijke ventilatie kan het gebruik van een elektrisch aangedreven ventilatiesysteem worden overwogen. Een elektrisch ventilatiesysteem kan laag in de gevel geplaatst worden. Bij toepassing dient gewezen te worden op bijkomende stroomkosten voor de eigenaar/bewoner.

Hieronder worden de verschillende typen ventilatie voorzieningen nader toegelicht:

Suskasten:

Dit zijn in feite ventilatieroosters in het kozijn, maar dan in een geluidgedempte uitvoering. Aangezien de suskast in tegenstelling tot het ongedempte ventilatierooster een grote diepte kent (tot ca. 35 cm), is toepassing in draairamen niet mogelijk.

Muurdempers:

Dit zijn ventilatieopeningen in de gevel, bestaande uit:

- een ventilatierooster op de binnenmuur
- een geluiddemper in de gevel
- een buitenkap.

Dakdempers:

Een dakdemper is een ventilatievoorziening door een dak (plat of schuin) en bestaat uit de volgende onderdelen:

- een afsluitbaar binnenrooster op het plafond
- een demper in het dak.
- een ventilatiepijp op het dak.

3.3.4 Gebalanceerd ventilatiesysteem

Indien in een woning een gebalanceerd ventilatiesysteem aanwezig is waarbij zowel toevoer als afvoer van ventilatielucht niet rechtevreeks door de gevel in de te onderzoeken ruimte komt, dan hoeft in de berekeningen geen rekening gehouden te worden met ventilatievoorzieningen. Het gebalanceerde ventilatiesysteem wordt van zichzelf als voldoende isolerend beschouwd en heeft geen invloed op het geluidniveau in de ruimte.

3.4 Wijze van uitvoeren

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden blijft het object in gebruik.

Vanwege een doelmatige uitvoering wordt er gebruik gemaakt van standaard voorzieningen. Hierdoor wordt het aantal keuzemogelijkheden voor de eigenaar tussen overigens gelijkwaardige voorzieningen beperkt.

Hoofdstuk 4. Overige voorzieningen

4.1 Afwerkingen

4.1.1. Algemeen

De aangebrachte akoestische voorzieningen worden in bouw- en installatietechnisch opzicht sober afgewerkt. Wanneer de bestaande afwerkingen verwijderd dienen te worden, zullen die zodanig vervangen worden dat de ruimte gebruiksgereed opgeleverd wordt met in de bouw gebruikelijke materialen. Dit houdt in dat de afwerking niet vanzelfsprekend als in de bestaande toestand wordt teruggebracht al zal daar in alle redelijkheid wel naar worden gestreefd.

De eigenaar doet afstand van vrijkomende materialen. Deze worden eigendom van het gevelisolatieproject en door de aannemer afgevoerd. In enkele gevallen kan hierop een uitzondering worden gemaakt. De materialen welke de eigenaar wenst te behouden, worden op de tekening of beschrijving van de aan te brengen voorzieningen aangegeven. De eigenaar dient deze materialen zelf, of in overleg met de aannemer, te verwijderen. De aannemer en het project zijn niet aansprakelijk voor beschadigingen aan deze materialen.

Asbesthoudende materialen worden alleen dan op kosten van het geluidsisolatieproject verwijderd en afgevoerd, als dit noodzakelijk is in verband met het aanbrengen van de akoestische voorzieningen.

Er wordt geen herinrichtingskostenvergoeding uitgekeerd.

Alle aan te brengen voorzieningen worden in standaard kleuren aangebracht. Voorwaarde hiervoor is dat deze kleuren tot het standaard leveringsprogramma van de producent behoren.

4.1.2 Uiterlijk van het geluidgevoelige object

Door isolatie van ruimten kan het voorkomen dat er verschillen gaan ontstaan tussen het uiterlijk van de ene ruimten ten opzichte van het uiterlijk van een andere ruimte. Voorbeelden hiervan zijn afwijkingen in de kleur van het glas of bijvoorbeeld de dikte van het raamhout van de draairamen.

Indien in de bestaande toestand sprake is van een gelijk uiterlijk van glas of raamhout in een gevel, dan zal het project ernaar streven (maximale extra kosten voor het project € 1000,- per ruimte) om verschillen in uiterlijk te voorkomen door het volgende te doen:

- Bij vervanging van een gedeelte van het glas in een kozijn zal al het glas in het kozijn vervangen worden indien kleurverschillen te verwachten zijn.
- Bij het vervangen van glas of raamhout in een ruimte zal getracht worden de gehele ruimte van hetzelfde glas of raamhout te voorzien.
- Bij vervanging van glas of raamhout in meerdere geluidgevoelige ruimte zal getracht worden om hetzelfde glas of raamhout in alle ruimten toe te passen.

- Indien er verschil gaat ontstaan tussen niet te isoleren ruimten en wel te isoleren ruimten, dan kan de eigenaar ervoor kiezen om hetzelfde glas danwel raamhout als wensvoorziening aan te laten brengen in de niet te isoleren ruimten

4.1.3 Voorzorgsmaatregelen

De aannemer zorgt ervoor dat beschadigingen tot een minimum beperkt blijven. Tijdens de werkzaamheden worden door de aannemer voorzorgsmaatregelen getroffen ter voorkoming van beschadigingen. Hiertoe worden vloerbedekkingen en trappen door de aannemer doelmatig afgedekt.

De eigenaar/bewoner dient voorzorgsmaatregelen te treffen ter voorkoming van beschadigingen aan de inrichting. De eigenaar/bewoner draagt zorg voor het verwijderen van meubilair en andere attributen uit de ruimten, waarin gewerkt moet worden, zodat de aannemer geen belemmering ondervindt tijdens het werk. Indien dit niet mogelijk is, bijvoorbeeld door de omvang of de bevestiging van de attributen, dan zorgt de eigenaar/bewoner voor het adequaat afdekken van zulke attributen. De aannemer stelt voor dit doel afdek materiaal ter beschikking.

In bijzondere gevallen kan door de aannemer voor de tijdelijke opslag een afsluitbare verhuiscontainer beschikbaar worden gesteld. De opslag (en verzekering van de opgeslagen spullen) valt onder de verantwoordelijkheid van de eigenaar/bewoner.

Eigenaren/bewoners die door leeftijd of handicaps niet in staat zijn om hun meubilair te verplaatsen, kunnen zich wenden tot de aannemer voor het verkrijgen van hulp.

Indien onverhoopt beschadigingen optreden die door de aannemer veroorzaakt zijn, dan worden deze vergoed of hersteld door de aannemer die hiertoe een verzekering zal afsluiten. Het is van belang dat de eigenaar/bewoner deze schade binnen 24 uur na het ontstaan van de schade schriftelijk meldt bij de opzichter.

4.1.4 Kozijnen, wanden en plafonds

De aan te brengen voorzieningen worden volledig afgewerkt. Voor de afwerking wordt uitgegaan van standaard materialen:

- bij kozijnvoorzieningen: schilderwerk als bestaand;
- bij dak- en plafondvoorzieningen: sauswerk of stucwerk;
- bij aftimmeringen: schilderwerk of sauswerk.

Voorzieningen ter plaatse van een niet afgewerkte ruimte blijven onafgewerkt (bijvoorbeeld een vloervoorziening of aftimmering van een ventilatiedemper op een niet afgewerkte zolder).

De voorzieningen worden aangesloten op bestaande constructies. De afwerkingen van deze bestaande constructies worden niet aangepast. Ook kleine kleurverschillen worden niet bijgewerkt, met uitzondering van de kozijnen: waar voorzieningen worden getroffen in bestaande kozijnen zal het bestaande kozijn eenmaal in kleur worden overgeschilderd.

In geen geval wordt achterstallig onderhoud aan bestaand schilderwerk op kosten van het geluidsisolatieproject verholpen.

Er wordt geen behangwerk uitgevoerd door het project. Indien de werkzaamheden in een bepaald vertrek zo omvangrijk zijn dat beschadigingen aan de wandafwerking niet te vermijden zijn, wordt aan de eigenaar een vaste vergoeding van € 300,- per vertrek uitgekeerd.

4.1.5 Betimmeringen

Betimmeringen, die niet gehandhaafd kunnen blijven – bijvoorbeeld schroten aan de buitenzijde en/of aan de binnenzijde– worden vervangen door een soortgelijke afwerking.

Wanneer de eigenaar geen prijs stelt op herplaatsing van de betimmering, zorgt de aannemer voor verwijdering en afvoer van de materialen.

Vaste attributen, zoals getimmerde vaste bedden en kasten in een geluidsgevoelig vertrek, die het aanbrengen van de geluidwerende voorzieningen in de weg staan, worden verwijderd en desgewenst en indien mogelijk herplaatst.

4.1.6 Accessoires

Accessoires in en aan het object die verwijderd moeten worden om de geluidwerende voorzieningen te kunnen aanbrengen worden door het project verwijderd en indien mogelijk teruggeplaatst (inclusief eventuele kleine bouwkundige aanpassingen). Het inkorten van vitrage, gordijnen en lamellen, evenals het vervangen van niet terug te plaatsen accessoires wordt niet door het geluidsisolatieproject verzorgd c.q. vergoed.

Rolluiken en zonwering en dergelijke aan de buitenzijde van het object worden, indien nodig, door het geluidsisolatieproject verwijderd en herplaatst. Vervanging is daar niet bij inbegrepen.

Het demonteren en herplaatsen van alarminstallaties wordt niet door het geluidsisolatieproject verzorgd. De eigenaar/bewoner is zelf verantwoordelijk voor het vooraf verwijderen van de installatie, indien nodig, en voor het weer terug plaatsen. Eventuele aanpassing van de installatie ten gevolge van het aanbrengen van de akoestische voorzieningen, wordt ook niet vergoed.

4.2. Wensvoorzieningen

Wensvoorzieningen kunnen uitsluitend in het ontwerp worden meegenomen als het gaat om aanpassingen welke een directe relatie hebben met de aan te brengen geluidwerende voorzieningen (in een te isoleren geluidgevoelige ruimte), bovendien eenvoudig in het geluidsisolatieproject zijn mee te nemen, in overeenstemming zijn met wet en regelgeving en niet meer dan 25% van de totale isolatiekosten bedragen. De kosten van deze wensvoorzieningen komen volledig voor rekening van de eigenaar en worden opgenomen in een overeenkomst.

Bijvoorbeeld:

- de vervanging van een kozijn, waar vanuit het geluidsisolatieproject volstaan kan worden met het aanbrengen van akoestische beglazing in het bestaande kozijn;

- extra draairamen (ook in niet geluidgevoelige ruimten indien de eigenaar daarom verzoekt in verband met bijvoorbeeld het gevelbeeld);
- bij vervanging van een bestaand dakraam, kan op verzoek een groter dakraam geplaatst worden (de kosten voor rekening van de eigenaar zijn inclusief de kosten voor het groter maken van de sparing);
- Het plaatsen van glas in lood in de spouw van het isolatieglas inclusief aanpassing en eventueel herstel;
- Het vervangen van een kozijn of glas in een niet geluidsgevoelige ruimte met als doel het uiterlijk van deze onderdelen van de gevel gelijk te houden;
- bij aanpassing of vervanging van een bestaande dakkapel, is het vergroten van de dakkapel mogelijk onder de volgende voorwaarden;
 - a. De gewenste uitbreiding bevindt zich in een geluidsgevoelig vertrek;
 - b. de vereiste vergunningen worden vooraf door de eigenaar verkregen.

Wanneer voor wensvoorzieningen een gemeentelijke goedkeuring of vergunning nodig is, moet dit door de eigenaar verzorgd worden. Ook rechten of andere kosten, nodig voor het verkrijgen van een bouwvergunning, zijn voor rekening van de eigenaar.

Indien een wensvoorziening gevolgen heeft voor de geluidwering, bijvoorbeeld bij uitbreiding van een dakkapel, dan kunnen tevens de extra advieskosten (akoestisch advies, bouwkundig ontwerp en tekenwerk) in rekening gebracht worden bij de eigenaar.

Er wordt geen gedetailleerd ontwerp gemaakt voor de wensvoorzieningen, net als voor alle andere voorzieningen worden er een beschrijving gemaakt op basis van de isolatiepakketten die door het project worden toegepast.

Betaling door eigenaar

De eigenaar dient het in de overeenkomst overeengekomen bedrag te voldoen voor een door het project vast te stellen datum, die in principe is gelegen vóór de opname van de woning door de aannemer.

4.3 Uitvoering van werkzaamheden door de eigenaar zelf

De eigenaar wordt in principe niet toegestaan om zelf de isolerende voorzieningen uit te voeren. De voorzieningen zullen door een door Rijkswaterstaat te contracteren aannemer worden uitgevoerd. Alleen in situaties waarin, door samenloop van werkzaamheden door eigenaar en het project, het effectiever en goedkoper is om de werkzaamheden door de eigenaar uit te laten voeren kan met de eigenaar overeengekomen worden dat deze eigenaar de voorzieningen zelf uitvoert. Eigenaar dient in dergelijke gevallen aan te tonen dat er na isolatie voldaan is aan de wettelijke eisen met betrekking tot het binnenniveau.

Voorbeelden van dergelijke situaties zijn:

- Samenloop met groot onderhoud door een woningbouwvereniging
- Grootschalig herstel (bijvoorbeeld funderingsaanpassingen) van de woning door de eigenaar om uitvoering van de isolatiewerkzaamheden mogelijk te maken.

Volgnummer	Projectnaam	Straat	Huisnummer	Toevoeging	Postcode
1	A9 Velsen - Raasdorp en Badhoevedorp	Hoofdweg	81		1175 KM
2	A9 Velsen - Raasdorp en Badhoevedorp	Hoofdweg	100		1175 LC
3	A9 Velsen - Raasdorp en Badhoevedorp	Hoofdweg	102		1175 LC
4	A9 Velsen - Raasdorp en Badhoevedorp	Hoofdweg	106		1175 LC
5	Omlegging A9 Badhoevedorp	Keplerstraat	28		1171 CD
6	Omlegging A9 Badhoevedorp	Pa Verkuyllaan	159		1171 ED
7	Omlegging A9 Badhoevedorp	Pa Verkuyllaan	161		1171 ED
8	Omlegging A9 Badhoevedorp	Pa Verkuyllaan	163		1171 ED
9	Omlegging A9 Badhoevedorp	Pa Verkuyllaan	165		1171 ED
10	Omlegging A9 Badhoevedorp	Pa Verkuyllaan	167		1171 ED
11	Omlegging A9 Badhoevedorp	Pa Verkuyllaan	169		1171 ED
12	Omlegging A9 Badhoevedorp	Pa Verkuyllaan	171		1171 ED
13	Omlegging A9 Badhoevedorp	Pa Verkuyllaan	175		1171 ED
14	Omlegging A9 Badhoevedorp	Pa Verkuyllaan	177		1171 ED
15	Omlegging A9 Badhoevedorp	Pa Verkuyllaan	179		1171 ED
16	Omlegging A9 Badhoevedorp	Pa Verkuyllaan	181		1171 ED
17	Omlegging A9 Badhoevedorp	Pa Verkuyllaan	183		1171 ED
18	Omlegging A9 Badhoevedorp	Pa Verkuyllaan	185		1171 ED
19	Omlegging A9 Badhoevedorp	Pa Verkuyllaan	62		1171 EG
20	Omlegging A9 Badhoevedorp	Plesmanlaan	101		1171 EM
21	Omlegging A9 Badhoevedorp	Plesmanlaan	103		1171 EM
22	Omlegging A9 Badhoevedorp	Plesmanlaan	105		1171 EM
23	Omlegging A9 Badhoevedorp	Plesmanlaan	79		1171 EM
24	Omlegging A9 Badhoevedorp	Plesmanlaan	81		1171 EM
25	Omlegging A9 Badhoevedorp	Plesmanlaan	83		1171 EM
26	Omlegging A9 Badhoevedorp	Plesmanlaan	85		1171 EM
27	Omlegging A9 Badhoevedorp	Plesmanlaan	87		1171 EM
28	Omlegging A9 Badhoevedorp	Plesmanlaan	89		1171 EM
29	Omlegging A9 Badhoevedorp	Plesmanlaan	91		1171 EM
30	Omlegging A9 Badhoevedorp	Plesmanlaan	93		1171 EM
31	Omlegging A9 Badhoevedorp	Plesmanlaan	95		1171 EM
32	Omlegging A9 Badhoevedorp	Plesmanlaan	97		1171 EM
33	Omlegging A9 Badhoevedorp	Plesmanlaan	99		1171 EM
34	Omlegging A9 Badhoevedorp	Plesmanlaan	38		1171 EP
35	Omlegging A9 Badhoevedorp	Plesmanlaan	40		1171 EP
36	Omlegging A9 Badhoevedorp	Plesmanlaan	48		1171 EP
37	Omlegging A9 Badhoevedorp	Plesmanlaan	52		1171 EP
38	Omlegging A9 Badhoevedorp	Plesmanlaan	54		1171 EP
39	Omlegging A9 Badhoevedorp	Plesmanlaan	68		1171 EP
40	Omlegging A9 Badhoevedorp	Fokkerstraat	13		1171 EV
41	Omlegging A9 Badhoevedorp	Fokkerstraat	15		1171 EV

42 Omlegging A9 Badhoevedorp	Fokkerstraat	21	1171 EV
43 Omlegging A9 Badhoevedorp	Fokkerstraat	23	1171 EV
44 Omlegging A9 Badhoevedorp	Fokkerstraat	29	1171 EV
45 Omlegging A9 Badhoevedorp	Fokkerstraat	31	1171 EV
46 Omlegging A9 Badhoevedorp	Fokkerstraat	33	1171 EV
47 Omlegging A9 Badhoevedorp	Fokkerstraat	35	1171 EW
48 Omlegging A9 Badhoevedorp	Fokkerstraat	37	1171 EW
49 Omlegging A9 Badhoevedorp	Fokkerstraat	39	1171 EW
50 Omlegging A9 Badhoevedorp	Fokkerstraat	41	1171 EW
51 Omlegging A9 Badhoevedorp	Fokkerstraat	43	1171 EW
52 Omlegging A9 Badhoevedorp	Fokkerstraat	45	1171 EW
53 Omlegging A9 Badhoevedorp	Fokkerstraat	47	1171 EW
54 Omlegging A9 Badhoevedorp	Fokkerstraat	61	1171 EW
55 Omlegging A9 Badhoevedorp	Fokkerstraat	24	1171 EX
56 Omlegging A9 Badhoevedorp	Farmanstraat	2	1171 GB
57 Omlegging A9 Badhoevedorp	Farmanstraat	3	1171 GB
58 Omlegging A9 Badhoevedorp	Farmanstraat	4	1171 GB
59 Omlegging A9 Badhoevedorp	Farmanstraat	5	1171 GB
60 Omlegging A9 Badhoevedorp	Lindberghstraat	3	1171 GC
61 Omlegging A9 Badhoevedorp	Lindberghstraat	36	1171 GC
62 Omlegging A9 Badhoevedorp	Lindberghstraat	38	1171 GC
63 Omlegging A9 Badhoevedorp	Lindberghstraat	5	1171 GC
64 Omlegging A9 Badhoevedorp	Lindberghstraat	7	1171 GC
65 Omlegging A9 Badhoevedorp	Schipholweg	385	1171 GD
66 Omlegging A9 Badhoevedorp	Schipholweg	387	1171 GD
67 Omlegging A9 Badhoevedorp	Schipholweg	389	1171 GD
68 Omlegging A9 Badhoevedorp	Schipholweg	391	1171 GD
69 Omlegging A9 Badhoevedorp	Schipholweg	393	1171 GD
70 Omlegging A9 Badhoevedorp	Schipholweg	395	1171 GD
71 Omlegging A9 Badhoevedorp	Schipholweg	397	1171 GD
72 Omlegging A9 Badhoevedorp	Schipholweg	399	1171 GD
73 Omlegging A9 Badhoevedorp	Schipholweg	401	1171 GD
74 Omlegging A9 Badhoevedorp	Schipholweg	403	1171 GD
75 Omlegging A9 Badhoevedorp	Schipholweg	405	1171 GD
76 Omlegging A9 Badhoevedorp	Schipholweg	407	1171 GD
77 Omlegging A9 Badhoevedorp	Schipholweg	409	1171 GD
78 Omlegging A9 Badhoevedorp	Schipholweg	411	1171 GD
79 Omlegging A9 Badhoevedorp	Schipholweg	413	1171 GD
80 Omlegging A9 Badhoevedorp	Schipholweg	415	1171 GD
81 Omlegging A9 Badhoevedorp	Schipholweg	417	1171 GD
82 Omlegging A9 Badhoevedorp	Schipholweg	419	1171 GD
83 Omlegging A9 Badhoevedorp	Schipholweg	421	1171 GD
84 Omlegging A9 Badhoevedorp	Schipholweg	423	1171 GE
85 Omlegging A9 Badhoevedorp	Schipholweg	425	1171 GE
86 Omlegging A9 Badhoevedorp	Schipholweg	427	1171 GE
87 Omlegging A9 Badhoevedorp	Schipholweg	429	1171 GE
88 Omlegging A9 Badhoevedorp	Schipholweg	429 A	1171 GE
89 Omlegging A9 Badhoevedorp	Uiverstraat	38	1171 GZ

90 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	17	1171 HE
91 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	25	1171 HE
92 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	37	1171 HE
93 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	39	1171 HE
94 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	41	1171 HE
95 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	43	1171 HE
96 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	45	1171 HE
97 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	47	1171 HE
98 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	49	1171 HE
99 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	51	1171 HE
100 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	53	1171 HE
101 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	55	1171 HE
102 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	57	1171 HE
103 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	36	1171 HG
104 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	38	1171 HH
105 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	54	1171 HH
106 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	56	1171 HH
107 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	58	1171 HH
108 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	60	1171 HH
109 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	62	1171 HH
110 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	64	1171 HH
111 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	66	1171 HH
112 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	68	1171 HH
113 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	70	1171 HH
114 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	86	1171 HJ
115 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	88	1171 HJ
116 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	92	1171 HJ
117 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	94	1171 HJ
118 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	96	1171 HJ
119 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	100	1171 HK
120 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	102	1171 HK
121 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	104	1171 HK
122 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	106	1171 HK
123 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	108	1171 HK
124 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	110	1171 HK
125 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	112	1171 HK
126 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	114	1171 HK
127 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	116	1171 HK
128 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	118	1171 HK
129 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	120	1171 HK
130 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	122	1171 HK
131 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	124	1171 HK
132 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	98	1171 HK
133 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	146	1171 HL
134 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	148	1171 HL
135 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	150	1171 HL
136 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	152	1171 HL
137 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	154	1171 HL

138 Omlegging A9 Badhoevedorp	Dellaertlaan	156	1171 HL
139 Omlegging A9 Badhoevedorp	Eelderstraat	2	1171 JD
140 Omlegging A9 Badhoevedorp	Eelderstraat	4	1171 JD
141 Omlegging A9 Badhoevedorp	Kraayveld	6	1171 JH
142 Omlegging A9 Badhoevedorp	Welschapstraat	6	1171 JJ
143 Omlegging A9 Badhoevedorp	Welschapstraat	8	1171 JJ
144 Omlegging A9 Badhoevedorp	Haamstedestraat	12	1171 JK
145 Omlegging A9 Badhoevedorp	Oudheusdenstraat	10	1171 JL
146 Omlegging A9 Badhoevedorp	Oudheusdenstraat	12	1171 JL
147 Omlegging A9 Badhoevedorp	Oudheusdenstraat	14	1171 JL
148 Omlegging A9 Badhoevedorp	Oudheusdenstraat	16	1171 JL
149 Omlegging A9 Badhoevedorp	Oudheusdenstraat	18	1171 JL
150 Omlegging A9 Badhoevedorp	Oudheusdenstraat	2	1171 JL
151 Omlegging A9 Badhoevedorp	Oudheusdenstraat	20	1171 JL
152 Omlegging A9 Badhoevedorp	Oudheusdenstraat	22	1171 JL
153 Omlegging A9 Badhoevedorp	Oudheusdenstraat	24	1171 JL
154 Omlegging A9 Badhoevedorp	Oudheusdenstraat	26	1171 JL
155 Omlegging A9 Badhoevedorp	Oudheusdenstraat	28	1171 JL
156 Omlegging A9 Badhoevedorp	Oudheusdenstraat	30	1171 JL
157 Omlegging A9 Badhoevedorp	Oudheusdenstraat	32	1171 JL
158 Omlegging A9 Badhoevedorp	Oudheusdenstraat	34	1171 JL
159 Omlegging A9 Badhoevedorp	Oudheusdenstraat	36	1171 JL
160 Omlegging A9 Badhoevedorp	Oudheusdenstraat	4	1171 JL
161 Omlegging A9 Badhoevedorp	Oudheusdenstraat	6	1171 JL
162 Omlegging A9 Badhoevedorp	Oudheusdenstraat	8	1171 JL
163 Omlegging A9 Badhoevedorp	Egelantierstraat	10	1171 JN
164 Omlegging A9 Badhoevedorp	Egelantierstraat	12	1171 JN
165 Omlegging A9 Badhoevedorp	Egelantierstraat	14	1171 JN
166 Omlegging A9 Badhoevedorp	Egelantierstraat	16	1171 JN
167 Omlegging A9 Badhoevedorp	Egelantierstraat	18	1171 JN
168 Omlegging A9 Badhoevedorp	Egelantierstraat	2	1171 JN
169 Omlegging A9 Badhoevedorp	Egelantierstraat	20	1171 JN
170 Omlegging A9 Badhoevedorp	Egelantierstraat	22	1171 JN
171 Omlegging A9 Badhoevedorp	Egelantierstraat	24	1171 JN
172 Omlegging A9 Badhoevedorp	Egelantierstraat	26	1171 JN
173 Omlegging A9 Badhoevedorp	Egelantierstraat	28	1171 JN
174 Omlegging A9 Badhoevedorp	Egelantierstraat	4	1171 JN
175 Omlegging A9 Badhoevedorp	Egelantierstraat	6	1171 JN
176 Omlegging A9 Badhoevedorp	Egelantierstraat	8	1171 JN
177 Omlegging A9 Badhoevedorp	Egelantierstraat	30	1171 JP
178 Omlegging A9 Badhoevedorp	Egelantierstraat	32	1171 JP
179 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	2	1171 KA
180 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	4	1171 KA
181 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	6	1171 KA
182 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	8	1171 KA
183 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	108	1171 KB
184 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	114	1171 KB
185 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	116	1171 KB

186 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	118	1171 KB
187 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	120	1171 KB
188 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	122	1171 KB
189 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	124	1171 KB
190 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	126	1171 KB
191 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	128	1171 KB
192 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	130	1171 KB
193 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	132	1171 KB
194 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	134	1171 KB
195 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	136	1171 KB
196 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	138	1171 KB
197 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	140	1171 KB
198 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	142	1171 KB
199 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	144	1171 KB
200 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	146	1171 KB
201 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	148	1171 KB
202 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	150	1171 KB
203 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	152	1171 KB
204 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	154	1171 KB
205 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	156	1171 KB
206 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	158	1171 KB
207 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	160	1171 KB
208 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	162	1171 KB
209 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	164	1171 KB
210 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	166	1171 KB
211 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	168	1171 KB
212 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	170	1171 KB
213 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	172	1171 KB
214 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	174	1171 KB
215 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	176	1171 KB
216 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	178	1171 KB
217 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	180	1171 KB
218 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	182	1171 KB
219 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	184	1171 KB
220 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	186	1171 KB
221 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	188	1171 KB
222 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	190	1171 KB
223 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	192	1171 KB
224 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	194	1171 KB
225 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	196	1171 KB
226 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	42	1171 KB
227 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	44	1171 KB
228 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	46	1171 KB
229 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	48	1171 KB
230 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	50	1171 KB
231 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	52	1171 KB
232 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	54	1171 KB
233 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	56	1171 KB

234 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	82	1171 KB
235 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	84	1171 KB
236 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	86	1171 KB
237 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	88	1171 KB
238 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	90	1171 KB
239 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	92	1171 KB
240 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	94	1171 KB
241 Omlegging A9 Badhoevedorp	Windestraat	96	1171 KB
242 Omlegging A9 Badhoevedorp	Meidoornweg	206	1171 KD
243 Omlegging A9 Badhoevedorp	Meidoornweg	208	1171 KD
244 Omlegging A9 Badhoevedorp	Meidoornweg	210	1171 KD
245 Omlegging A9 Badhoevedorp	Meidoornweg	212	1171 KE
246 Omlegging A9 Badhoevedorp	Meidoornweg	214	1171 KE
247 Omlegging A9 Badhoevedorp	Meidoornweg	216	1171 KE
248 Omlegging A9 Badhoevedorp	Meidoornweg	218	1171 KE
249 Omlegging A9 Badhoevedorp	Meidoornweg	220	1171 KE
250 Omlegging A9 Badhoevedorp	Meidoornweg	222	1171 KE
251 Omlegging A9 Badhoevedorp	Meidoornweg	224	1171 KE
252 Omlegging A9 Badhoevedorp	Meidoornweg	226	1171 KE
253 Omlegging A9 Badhoevedorp	Meidoornweg	228	1171 KE
254 Omlegging A9 Badhoevedorp	Meidoornweg	230	1171 KE
255 Omlegging A9 Badhoevedorp	Meidoornweg	232	1171 KE
256 Omlegging A9 Badhoevedorp	Meidoornweg	266	1171 KE
257 Omlegging A9 Badhoevedorp	Meidoornweg	268	1171 KE
258 Omlegging A9 Badhoevedorp	Meidoornweg	270	1171 KE
259 Omlegging A9 Badhoevedorp	Meidoornweg	272	1171 KE
260 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prins Johan Frisolaan	10	1171 LC
261 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prins Clauslaan	4	1171 LD
262 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prins Clauslaan	6	1171 LD
263 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prinsenhof	11	1171 LE
264 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prins Constantijnlaan	1	1171 LH
265 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prins Constantijnlaan	12	1171 LH
266 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prins Willem-Alexand	17	1171 LJ
267 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prins Willem-Alexand	19	1171 LJ
268 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prins Willem-Alexand	21	1171 LJ
269 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prins Willem-Alexand	23	1171 LJ
270 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prins Willem-Alexand	25	1171 LJ
271 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prins Willem-Alexand	27	1171 LJ
272 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prins Willem-Alexand	29	1171 LJ
273 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prins Willem-Alexand	31	1171 LJ
274 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prins Willem-Alexand	33	1171 LJ
275 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prins Willem-Alexand	16	1171 LK
276 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prins Willem-Alexand	18	1171 LK
277 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prins Willem-Alexand	20	1171 LK
278 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prins Willem-Alexand	22	1171 LK
279 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prins Willem-Alexand	24	1171 LK
280 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prins Willem-Alexand	26	1171 LK
281 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prins Willem-Alexand	28	1171 LK

282 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prins Florislaan	11	1171 LN
283 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prins Florislaan	13	1171 LN
284 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prins Florislaan	15	1171 LN
285 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prins Florislaan	17	1171 LN
286 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prins Florislaan	24	1171 LN
287 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prins Florislaan	5	1171 LN
288 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prins Florislaan	6	1171 LN
289 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prins Florislaan	7	1171 LN
290 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prins Florislaan	8	1171 LN
291 Omlegging A9 Badhoevedorp	Prins Florislaan	9	1171 LN
292 Omlegging A9 Badhoevedorp	Nieuwemeerdijk	425	1171 NZ
293 Omlegging A9 Badhoevedorp	Koekoekslaan	81	1171 PG
294 Omlegging A9 Badhoevedorp	Koekoekslaan	85	1171 PG
295 Omlegging A9 Badhoevedorp	Koekoekslaan	127	1171 PH
296 Omlegging A9 Badhoevedorp	Schipholweg	525	1171 PP
297 Omlegging A9 Badhoevedorp	Schipholweg	202	1171 PR
298 Omlegging A9 Badhoevedorp	Schipholweg	204	1171 PR
299 Omlegging A9 Badhoevedorp	Eksterstraat	43	1171 TA
300 Omlegging A9 Badhoevedorp	Eksterstraat	45	1171 TA
301 Omlegging A9 Badhoevedorp	Eksterstraat	69	1171 TA
302 Omlegging A9 Badhoevedorp	Eksterstraat	71	1171 TA
303 Omlegging A9 Badhoevedorp	Eksterstraat	73	1171 TA
304 Omlegging A9 Badhoevedorp	Eksterstraat	75	1171 TA
305 Omlegging A9 Badhoevedorp	Papegaaistraat	26	1171 TK
306 Omlegging A9 Badhoevedorp	Sloterweg	277	1171 VB
307 Omlegging A9 Badhoevedorp	Sloterweg	281	1171 VB
308 Omlegging A9 Badhoevedorp	Sloterweg	285	1171 VB
309 Omlegging A9 Badhoevedorp	Sloterweg	307	1171 VC
310 Omlegging A9 Badhoevedorp	Sloterweg	309	1171 VC
311 Omlegging A9 Badhoevedorp	Sloterweg	315	1171 VC
312 Omlegging A9 Badhoevedorp	Sloterweg	317	1171 VC
313 Omlegging A9 Badhoevedorp	Sloterweg	319	1171 VC
314 Omlegging A9 Badhoevedorp	Sloterweg	321	1171 VC
315 Omlegging A9 Badhoevedorp	Sloterweg	327	1171 VC
316 Omlegging A9 Badhoevedorp	Sloterweg	337	1171 VC
317 Omlegging A9 Badhoevedorp	Sloterweg	345	1171 VC
318 Omlegging A9 Badhoevedorp	Sloterweg	349	1171 VD
319 Omlegging A9 Badhoevedorp	Sloterweg	401	1171 VD
320 Omlegging A9 Badhoevedorp	Sloterweg	411	1171 VD
321 Omlegging A9 Badhoevedorp	Sloterweg	264	1171 VH
322 Omlegging A9 Badhoevedorp	Sloterweg	266	1171 VH
323 Omlegging A9 Badhoevedorp	Sloterweg	288	1171 VH
324 Omlegging A9 Badhoevedorp	Sloterweg	288 B	1171 VH
325 Omlegging A9 Badhoevedorp	Sloterweg	290	1171 VH
326 Omlegging A9 Badhoevedorp	Sloterweg	294	1171 VH
327 Omlegging A9 Badhoevedorp	Sloterweg	296	1171 VH
328 Omlegging A9 Badhoevedorp	Sloterweg	326 A	1171 VJ
329 Omlegging A9 Badhoevedorp	Sloterweg	338	1171 VJ

330 Omlegging A9 Badhoevedorp	Sloterweg	340	1171 VJ
331 Omlegging A9 Badhoevedorp	Sloterweg	344	1171 VJ
332 Omlegging A9 Badhoevedorp	Sloterweg	344 A	1171 VJ
333 Omlegging A9 Badhoevedorp	Sloterweg	356	1171 VJ
334 Omlegging A9 Badhoevedorp	Sloterweg	358	1171 VK
335 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	17	1175 KL
336 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	43	1175 KL
337 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	47	1175 KL
338 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	49	1175 KL
339 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	113	1175 KM
340 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	115	1175 KM
341 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	117	1175 KM
342 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	119	1175 KM
343 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	119 A	1175 KM
344 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	57	1175 KM
345 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	59	1175 KM
346 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	65	1175 KM
347 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	69	1175 KM
348 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	123	1175 KN
349 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	125	1175 KN
350 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	127	1175 KN
351 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	129	1175 KN
352 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	131	1175 KN
353 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	133	1175 KN
354 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	135	1175 KN
355 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	145	1175 KN
356 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	149	1175 KN
357 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	151	1175 KN
358 Omlegging A9 Badhoevedorp	Schipholweg	645	1175 KR
359 Omlegging A9 Badhoevedorp	Schipholweg	647	1175 KR
360 Omlegging A9 Badhoevedorp	Schipholweg	653	1175 KR
361 Omlegging A9 Badhoevedorp	Nieuwerkerkerstraat	17	1175 KS
362 Omlegging A9 Badhoevedorp	Nieuwerkerkerstraat	19	1175 KS
363 Omlegging A9 Badhoevedorp	Nieuwerkerkerstraat	25	1175 KS
364 Omlegging A9 Badhoevedorp	Nieuwerkerkerstraat	29	1175 KS
365 Omlegging A9 Badhoevedorp	Nieuwerkerkerstraat	33	1175 KS
366 Omlegging A9 Badhoevedorp	Nieuwerkerkerstraat	35	1175 KS
367 Omlegging A9 Badhoevedorp	Nieuwerkerkerstraat	12	1175 KT
368 Omlegging A9 Badhoevedorp	Nieuwerkerkerstraat	22	1175 KT
369 Omlegging A9 Badhoevedorp	Nieuwerkerkerstraat	6	1175 KT
370 Omlegging A9 Badhoevedorp	Nieuwerkerkerstraat	8	1175 KT
371 Omlegging A9 Badhoevedorp	Raasdorperweg	11	1175 KV
372 Omlegging A9 Badhoevedorp	Raasdorperweg	13	1175 KV
373 Omlegging A9 Badhoevedorp	Raasdorperweg	15	1175 KV
374 Omlegging A9 Badhoevedorp	Raasdorperweg	171	1175 KV
375 Omlegging A9 Badhoevedorp	Raasdorperweg	9	1175 KV
376 Omlegging A9 Badhoevedorp	Raasdorperweg	22	1175 KW
377 Omlegging A9 Badhoevedorp	Raasdorperweg	24	1175 KW

378 Omlegging A9 Badhoevedorp	Raasdorperweg	26	1175 KW
379 Omlegging A9 Badhoevedorp	Raasdorperweg	118	1175 KX
380 Omlegging A9 Badhoevedorp	Raasdorperweg	120	1175 KX
381 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	78	1175 LB
382 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	80	1175 LB
383 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	80 A	1175 LB
384 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	80 B	1175 LB
385 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	82	1175 LB
386 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	82 A	1175 LB
387 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	104	1175 LC
388 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	110	1175 LC
389 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	136	1175 LC
390 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	86 A	1175 LC
391 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	86 C	1175 LC
392 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	88	1175 LC
393 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	90	1175 LC
394 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	92	1175 LC
395 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	98	1175 LC
396 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	138	1175 LD
397 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	140	1175 LD
398 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	148	1175 LD
399 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	152	1175 LD
400 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	156	1175 LD
401 Omlegging A9 Badhoevedorp	Hoofdweg	166	1175 LD

LIJNDEN

LIJNDEN

LIJNDEN

LIJNDEN

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

BADHOEVEDORP

Retouradres Postbus 3119 2001 DC Haarlem

Gemeente Haarlemmermeer
College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 250
2130 AG HOOFDORP

Gemeente Haarlemmermeer	
Voor:	BOWG
Datum:	6 FEB 2014
Nummer:	
Afschrift aan:	

Rijkswaterstaat West-Nederland Noord

Toekanweg 7
Haarlem
Postbus 3119
2001 DC Haarlem
T 023 530 13 01
F 023 530 13 02
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon

Jos van Maarschalkerweerd
Omgevingsmanager project
Gevelisolatie

T 0618609473
jos.van.maarschalkerweerd@
rws.nl

Ons kenmerk

RWS-2014/4568

Uw kenmerk

2013.0033409

Bijlage(n)

-Uitvoeringskader
Gevelisolatie 2012
-Correspondentietabel

Datum 29 januari 2014
Onderwerp Gevelisolatieonderzoek Tracébesluit omlegging A9
Badhoevedorp

Geacht college,

Op 3 juni 2013 heeft u besloten om het gevelisolatieonderzoek als gevolg van het Wegaanpassingsbesluit A9 Velsen - Raasdorp en Badhoevedorp - Raasdorp door en op kosten van Rijkswaterstaat te laten uitvoeren. U bent toen ook akkoord gegaan met het Uitvoeringskader Gevelisolatie 2012 en met de correspondentietabel. Ik kan u ten aanzien van dit project melden dat de woningen in april dit jaar worden onderzocht door de combinatie Arup/LBP Sight/Nibag.

Tracébesluit omlegging A9 Badhoevedorp

Een volgend gevelisolatieproject binnen uw gemeente is het onderzoek bij 401 woningen als gevolg van het Tracébesluit omlegging A9 Badhoevedorp. Dat onderzoek wil Rijkswaterstaat binnenkort starten, zodat de woningen die in aanmerking komen voor isolatie, zijn geïsoleerd vóórdát de omlegging wordt opengesteld.

De uitgangspunten voor het gevelisolatieonderzoek voor de omlegging A9 Badhoevedorp zijn gelijk aan de uitgangspunten die worden gehanteerd voor het onderzoek voor het Wegaanpassingsbesluit A9 Velsen - Raasdorp en Badhoevedorp - Raasdorp, waarvoor u al een besluit heeft genomen. Om die reden stel ik voor om de eerder gemaakte afspraken tevens van toepassing te verklaren voor de omlegging A9 Badhoevedorp. Voor de goede orde heb ik het Uitvoeringskader Gevelisolatie 2012 en de correspondentietabel toegevoegd.

Ik verzoek u aan te geven of u zich in mijn voorstel kan vinden.

Met vriendelijke groet,

de minister van Infrastructuur en Milieu,
namens deze,
directeur Bedrijfsvoering Rijkswaterstaat West-Nederland Noord

L.F. Been

Correspondentietabel. Formele correspondentie met woningeigenaar/bewoner over gevelisolatie volgens het Besluit geluidhinder.

Type brief	Besluit geluidhinder	Opsteller	Afstemming inhoud	Ondertekenaar & verzender	Afschrift aan
1. A. Deelnameverzoek Brief naar woningeigenaar met het verzoek om deel te nemen aan het onderzoek naar gevelisolatie (incl. uitnodiging informatieavond). Woningeigenaar wordt verzocht binnen 3 weken schriftelijk toestemming te verlenen tot het uitvoeren van akoestisch en bouwkundig onderzoek.	art. 6.3 en art. 6.4, lid 1	RWS	GEM	RWS	-
B. Uitstotingsbrief 17dB Brief naar woningeigenaar met de mededeling dat de woning NIET in aanmerking komt voor het onderzoek naar gevelisolatie. Inclusief bezwaarclausule en datum informatieavond.	art. 6.8 lid 4	RWS	GEM	GEM	RWS
2. Rappelbrief onderzoek Bij geen (volledige) reactie op brief 1A wordt woningeigenaar gemeld met deze aangetekende brief dat geen onderzoek kan worden uitgevoerd, tenzij schriftelijke toestemming alsnog binnen 2 weken wordt verleend. Indien de eigenaar niet de bewoner is ontvangt de bewoner een kopie van deze rappelbrief per gewone post.	art. 6.4, lid 2	RWS	-	RWS	-
3. Uitstotingsbrief onderzoek (2 versies) Indien ook binnen deze termijn geen (volledige) toestemming wordt verleend of als de eigenaar aangeeft niet te willen meewerken aan het onderzoek dan wordt aan de woningeigenaar meegedeeld dat er geen onderzoek wordt uitgevoerd en ook geen geluidwerende voorzieningen worden aangebracht. Inclusief de bezwaarclausule .	art. 6.4, lid 3	RWS	GEM	GEM	RWS
4. Aanbod Eigenaar ontvangt in een aanbod m.b.t. het aanbrengen van geluidwerende voorzieningen + mededeling van te verwachten tijdstip van aanbrengen van voorzieningen. Eigenaar dient binnen 3 weken akkoord te geven op het aanbod door het ondertekend terug te sturen. RWS ondertekent daarna het aanbod ook en stuurt deze door aan de	art. 6.8 lid 1, 2 en 3, art. 6.9 lid 1	RWS	-	RWS	-

Type brief	Besluit geluidhinder	Opsteller	Afstemming inhoud	Onder-tekenaar & verzender	Afschrift aan
gemeente (zie punt 8). In het geval van achterstallig onderhoud* en/of wensvoorzieningen: Schriftelijke mededeling als onderdeel van het aanbod aan de woningeigenaar van de noodzaak tot het treffen van extra (bouwkundige) voorzieningen o.g.v. de Woningwet, het Bouwbesluit 2012 en/of achterstallig onderhoud. Eigenaar wordt verzocht binnen 3 weken schriftelijk aan te geven dat zij de voorzieningen zoals door het bevoegd gezag zijn aangegeven zullen aanbrengen tenzij op verzoek gelijktijdig de voorzieningen en de gevelisolatie met bijbetaling worden uitgevoerd o.g.v. art 6.7 lid 1.	art. 6.6 lid 1 en 2, art. 6.7 lid 1 en 2				
5. Rappelbrief aanbod Aangetekende brief waarin staat dat geen geluidwerende voorzieningen worden aangebracht indien binnen 2 weken niet alsnog een schriftelijke verklaring (akkoord) op het aanbod – als bedoeld in lid 2- is ontvangen.	art 6.6 lid 3 en art. 6.9 lid 2	RWS	-	RWS	-
6. Uitstotingsbrief geen aanbod Schriftelijke mededeling aan woningeigenaar dat geen geluidwerende voorzieningen worden aangebracht, omdat de gevel voldoende geluidwerend is. Inclusief bezwaarclausule .	art 6.8 lid 4	RWS	GEM	GEM	RWS
7. Uitstotingsbrief geen akkoord op aanbod Indien de woningeigenaar niet akkoord gaat met het aanbod dan krijgt de woningeigenaar een uitstotingsbrief. Inclusief bezwaarclausule .	art. 6.6 lid 4 en art. 6.9 lid 3	RWS	GEM	GEM	RWS
8. Besluit gemeente Nadat RWS het mede door de eigenaar ondertekende aanbod heeft ontvangen stuurt de gemeente een brief naar de woningeigenaar met als bijlage het getekende aanbod. In deze brief besluit de gemeente tot het aanbrengen van de voorzieningen zoals in het aanbod omschreven. Indien van toepassing – wordt verwezen naar de termijn die de eigenaar heeft om achterstallig onderhoud op te heffen. bezwaarclausule	art. 6.10	RWS	GEM	GEM	RWS

*Uitzondering bij 4. Aanbod

Type brief	Besluit geluid-hinder	Opsteller	Afstem-ming inhoud	Onder-tekenaar & verzender	Afschrift aan
4.a Herinnering achterstallig onderhoud Indien de eigenaar geen akkoord geeft op het opheffen van het achterstallig onderhoud. Dan ontvangt de eigenaar deze herinneringsbrief waarop binnen drie weken gereageerd moet worden.	art. 6.6 lid 3	RWS	-	RWS	-
4.b Rappel achterstallig onderhoud Aangetekende brief wordt naar eigenaar gestuurd. Als binnen twee weken niet wordt verklaard dat het achterstallig onderhoud wordt opgeheven dan worden er geen geluidwerende voorzieningen aangebracht.	art. 6.6 lid 4	RWS	-	RWS	-

Uitvoeringskader Gevelisolatie 2012 (UGI'12)

Uitvoeringskader voor gevelisolatie rond rijkswegen ter nadere uitwerking van Wet geluidhinder, het Besluit geluidhinder en de Wet milieubeheer.

Hoofdstuk 1. Inleiding

1.1 Algemeen

Rijkswaterstaat treft maatregelen om het geluid in de omgeving van de rijkswegen te beperken.

Zo brengt Rijkswaterstaat bijvoorbeeld bij aanleg of verbreding van rijkswegen geluidreducerend asfalt aan of plaatst geluidwallen en/of schermen. In sommige gevallen is er na het aanbrengen van deze maatregelen nog steeds een zodanig hoge geluidsbelasting bij woningen of andere geluidsgevoelige bestemmingen dat zij na akoestisch en bouwtechnisch onderzoek in aanmerking kunnen komen voor geluidmaatregelen aan de gevel.

De grondslag voor het in aanmerking komen van geluidmaatregelen aan de gevel ten gevolge van verkeerslawaaï van rijkswegen kan zijn gelegen in de Wet geluidhinder (Wgh) of, sinds 1 juli 2012, in de Wet milieubeheer (Wm). De procedure die staat beschreven in hoofdstuk 6 van het Besluit geluidhinder (Bgh) is van toepassing op woningen of andere geluidsgevoelige gebouwen die voor het van overheidswege aanbrengen van geluidwerende voorzieningen in aanmerking komen.

1.2 Grondslag voor geluidmaatregelen aan de gevel

Wet geluidhinder

De Wgh bepaalt dat indien de grenswaarden die de Wgh stelt worden overschreden een zogeheten hogere waardebesluit dient te worden genomen. Het toelaten van een hogere geluidbelasting dan de voorkeursgrenswaarde dient krachtens de Wgh altijd gevolgd te worden door een onderzoek waarin wordt nagegaan of deze hogere geluidbelasting ook tot een te hoge geluidbelasting in de woning of andere geluidsgevoelige bestemmingen leidt. In de Wgh en in de op grond daarvan genomen uitvoeringsbesluiten en opgestelde regelingen is vastgelegd op welke wijze dit onderzoek dient te worden uitgevoerd.

Op grond van de Wgh en het Bgh is het college van burgemeester en wethouders van de betreffende gemeente verantwoordelijk om de geluidbelasting in de woning te onderzoeken en maatregelen te laten treffen om deze terug te brengen tot de toepasselijke binnenwaarde. Indien de hogere geluidwaarde het gevolg is van een rijksweg, dan neemt Rijkswaterstaat namens de Minister van Infrastructuur en Milieu de verantwoordelijkheid voor het aanbrengen van isolatie op zich.

Wet milieubeheer

Vanaf 1 juli 2012 is de geluidssystematiek gewijzigd en is nieuwe geluidregelgeving van kracht voor rijkswegen. Dit is vastgelegd in hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer. De Wet milieubeheer bevat een verplichting voor de beheerder van rijkswegen om de gestelde geluidgrenzen permanent na te leven. De maximale toegestane hoeveelheid

geluid langs rijkswegen wordt begrensd met zogenaamde geluidproductieplafonds. Uit de vaststelling of wijziging van de geluidsproductieplafonds of uit de vaststelling van een saneringsplan kan voor de minister de verplichting voortvloeien om geluidwerende maatregelen te treffen aan de gevels van geluidsgevoelige objecten. De gemeenten zijn hiervoor in deze nieuwe systematiek voor rijkswegen niet verantwoordelijk meer.

Hardheidsclausule

Daar waar de toepassing van wet- en regelgeving voor wat betreft de bepaling van de geluidbelasting op de gevel leidt tot een zeer onbillijke uitkomst voor de eigenaar, kan een heroverweging mogelijk zijn.

1.3 Project Gevelisolatie

Rijkswaterstaat heeft het project Gevelisolatie in het leven geroepen voor de uitvoering van de volgende situaties:

1. Uitvoering van gevelisolatie bij wegaanpassingsprojecten waarvan het wegaanpassingsbesluit dan wel het tracébesluit onherroepelijk is en waarbij niet voor 1 oktober 2011 door de regionale dienst reeds is begonnen met de uitvoering van gevelisolatie op grond van de Wet geluidhinder/Besluit geluidhinder. (Gevelisolatie die al gestart is voor 1 oktober 2011 wordt alleen meegenomen in het project gevelisolatie indien dit wenselijk en inpasbaar is).
2. Uitvoering van gevelisolatie op grond van de Wet milieubeheer. Het betreft hier situaties waarvoor de minister een saneringsplan heeft vastgesteld op grond van hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer. Voordat gestart wordt met het bouwkundig en akoestisch onderzoek van de woning dient het saneringsplan onherroepelijk te zijn. (inclusief tracébesluiten die na 01-07-2012 zijn genomen onder de Wet milieubeheer)

Ook de projecten die buiten dit project gevelisolatie worden uitgevoerd zullen zoveel proberen aan te sluiten bij de uitgangspunten die hier zijn vastgelegd.

1.4 Uitvoeringskader

Het onderhavige Uitvoeringskader is opgesteld voor de uitvoering van isolatieprojecten onder verantwoordelijkheid van Rijkswaterstaat. De wijze waarop de gevelisolatie moet worden onderzocht is vastgelegd in wet- en regelgeving. Het is gewenst om in aanvulling hierop en ter verdere invulling hiervan een uitvoeringskader vast te leggen met als doel een uniforme en efficiënte wijze van uitvoering te bevorderen: Het uitvoeringskader draagt bij aan een uniforme behandeling van alle in aanmerking komende woningen en kan ook bijdragen aan een efficiënte uitvoering van de isolatie door oplossingen voor te schrijven die een goede balans bewerkstelligen tussen prijs en kwaliteit.

Bij het opstellen van dit uitvoeringskader is datgene wat hierover in wettelijke en lagere regelgeving is bepaald, gevolgd. Hierin is reeds bepaald wanneer onderzoek naar gevelisolatie aan de orde kan zijn, hoe dat wordt vastgesteld en hoe het moet worden uitgevoerd. Bij het opstellen van dit uitvoeringskader zijn de volgende beginselen in acht genomen: redelijkheid, soberheid, doelmatigheid en uniformiteit.

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

In die gevallen waarbij de gemeente bevoegd gezag is, zal het onderhavige uitvoeringskader zijn uitgangspunt voor het overleg met de gemeenten.

In gevallen waarin dit uitvoeringskader niet voorziet, beslist de staf van het project gevelisolatie.

Hoofdstuk 2. Geluidgevoeligheid

2.1 Deelname

De eigenaar van een woning of ander geluidgevoelig gebouw wordt conform hoofdstuk 6 van het Besluit geluidhinder aangeschreven om toestemming te verlenen voor een akoestisch en bouwtechnisch onderzoek tenzij sprake is van een situatie zoals is aangegeven in paragraaf 2.2.1 of 2.2.2 Een antwoordkaart wordt bijgesloten waarin door de eigenaar moet worden aangegeven of hij wil deelnemen, en indien hij niet tevens bewoner van het betreffende object is, of de bewoner is geïnformeerd over het feit dat hij medewerking moet verlenen aan het akoestisch en bouwtechnisch onderzoek in de woning.

Daarnaast wordt op de antwoordkaart aan de eigenaar de gelegenheid gegeven om aan te geven als dit niet van toepassing is (bijvoorbeeld omdat de woning leegstaat of dat er bijzondere omstandigheden zijn waardoor de bewoner niet kan meewerken). Een kopie van de brief wordt ter kennisgeving naar de bewoner gestuurd.

2.2 Geluidwering gevel

2.2.1 Eis gevelgeluidwering lager dan 17 dB

Om te bepalen of een object in aanmerking komt voor onderzoek wordt vastgesteld aan welke eisen de geluidwering van de gevel dient te voldoen. De eis aan de gevelgeluidwering wordt bepaald door de belasting op de buitengevel (exclusief eventuele correcties) te verminderen met de eis aan het binnenniveau in de geluidsgevoelige ruimten.

Een bestaande gevel heeft altijd een bepaalde geluidwering, zelfs als deze slecht onderhouden is of bestaat uit akoestisch zwak isolerende onderdelen. Een normale gevel houdt over het algemeen al 20 dB geluid tegen, in de praktijk komt een waarde van onder de 17 dB niet voor.

Geluidgevoelige objecten en woonlagen (bouwlagen) waarbij de vereiste geluidwering 17 dB of minder is worden dan ook uitgesloten van een akoestisch en bouwtechnisch onderzoek zoals vermeld in hoofdstuk 6 van het Besluit geluidhinder en komen niet in aanmerking voor het aanbrengen van geluidwerende voorzieningen.

In hoofdstuk 6 van het Besluit geluidhinder is aangegeven dat eigenaren een verzoek krijgen om aan te geven of zij toestemming verlenen voor het uitvoeren van een akoestisch en bouwtechnisch onderzoek. Nu op voorhand al bekend is dat een dergelijk onderzoek niet uitgevoerd zal gaan worden, zal dit verzoek niet aan de eigenaren gestuurd worden. In plaats daarvan krijgen de eigenaren van deze objecten de mededeling dat er geen geluidwerende voorzieningen worden aangebracht op grond van artikel 6.8 lid 4 zonder dat het in dit artikel vermelde onderzoek wordt uitgevoerd.

2.2.2 Bouw na 1992

Indien de bouw van een geluidgevoelig object na 01-01-1992 heeft plaatsgevonden dan heeft het geluidgevoelige object op grond van het bouwbesluit aan een minimale gevelgeluidweringseis van 20 dB moeten voldoen. Op grond hiervan kan gesteld worden

dat indien de bouwvergunning na 01-01-1992 is verleend, en de eis aan de gevelgeluidwering 20dB of lager is, er wordt voldaan aan de eis aan het binnenniveau.

Om die reden komen deze woningen niet in aanmerking voor verder onderzoek.

2.2.3 'Blinde' gevels

Een 'blinde' gevel is een gevel waarin geen akoestisch lichte elementen aanwezig zijn (in dit kader wordt ook wel over 'dove' gevels gesproken). Bijvoorbeeld gevels die uitsluitend uit metselwerk bestaan. Aangenomen mag worden dat deze gevels voldoende geluidwerend zijn en dergelijke gevels hoeven dan ook niet onderzocht te worden. Wanneer er in het kader van het aanbrengen van geluidwerende voorzieningen wel voorzieningen geplaatst gaan worden in een dergelijke gevel (bijvoorbeeld een ventilatievoorziening door de muur), dan dient de muur alsnog onderzocht te worden.

2.3 Geluidsgevoelige gebouwen

Een ruimte komt mogelijk in aanmerking voor het aanbrengen van geluidwerende voorzieningen als deze in een geluidgevoelig object is gelegen.

Ruimten in woningen en geluidsgevoelige gebouwen die onder de Wet geluidhinder worden beschouwd komen mogelijk in aanmerking voor het aanbrengen van geluidwerende voorzieningen. In artikel 1 van de Wet geluidhinder en artikelen 1.1 en 1.2 van het Besluit geluidhinder is gedefinieerd wat woningen en andere geluidgevoelige gebouwen zijn

Ruimten in geluidsgevoelige objecten die onder de Wet milieubeheer worden beschouwd komen mogelijk in aanmerking voor het aanbrengen van geluidwerende voorzieningen. In artikel 11.1 van de Wet milieubeheer en artikel 2 van het Besluit geluid milieubeheer is gedefinieerd wat geluidsgevoelige objecten zijn.

Recreatiewoningen:

Recreatiewoningen zijn in principe niet geluidsgevoelig, indien deze woningen echter permanent bewoond worden en deze permanente bewoning ook door de gemeente is gelegaliseerd dan worden recreatiewoningen als geluidgevoelig beschouwd.

2.4 Geluidsgevoelige ruimten

Vervolgens wordt bepaald of een ruimte geluidsgevoelig is.

In artikel 1 van de Wet geluidhinder, artikel 1.1 en 1.2 van het Besluit geluidhinder, artikel 11.1 van de Wet milieubeheer en artikel 3 van het Besluit geluid milieubeheer worden de volgende ruimten als geluidsgevoelig gedefinieerd:

Woningen:

Ruimte binnen een woning voor zover die kennelijk als slaap-, woon-, of eetkamer wordt gebruikt of voor een zodanig gebruik is bestemd, evenals een keuken van tenminste 11 m²;

Onderwijsgebouwen:

Leslokalen, theorielokalen en theorievaklokalen

Gezondheidszorggebouwen:

onderzoeks- en behandelingsruimten, een ruimte voor patiëntenhuisvesting alsmede recreatie-, en conversatieruimten van ziekenhuizen en verpleeghuizen onderzoeks-, behandelings-, recreatie-, en conversatieruimten, alsmede woon- en slaapruidten van een Verzorgingstehuis, een psychiatrische inrichting of een kinderdagverblijf.

Indien een object in het kader van het overgangsrecht van de Wet milieubeheer nog wordt beschouwd onder de Wet geluidhinder dan zijn tevens de volgende ruimten geluidsgevoelig:

onderzoeks-, behandelings-, recreatie-, en conversatieruimten, alsmede woon- en slaapruidten van medische centra, poliklinieken en medische kinderdagverblijven.

In de volgende paragrafen worden nadere eisen beschreven met betrekking tot de geluidsgevoelige ruimten die in wet en regelgeving gedefinieerd zijn.

2.5 Woonkamers en eetkamers

Alle ruimten die in volgens het oorspronkelijk ontwerp en bouwvergunning bestemd zijn als woonkamer of eetkamer of als zodanig in gebruik zijn, zijn geluidsgevoelig, tenzij een vaste inrichting is aangebracht ten behoeve van een ander (niet geluidgevoelig) gebruik (bijvoorbeeld een badkamer).

2.6 Slaapkamers

2.6.1 als slaapkamer bestemde ruimten

Alle ruimten die volgens het oorspronkelijk ontwerp en/of bouwvergunning bestemd zijn als slaapkamer zijn geluidsgevoelig, tenzij een vaste inrichting is aangebracht ten behoeve van een ander (niet geluidgevoelig) gebruik (bijvoorbeeld een badkamer).

2.6.2 Niet als slaapkamer bestemde ruimten

Ruimten die niet volgens het oorspronkelijk ontwerp en/of bouwvergunning bestemd zijn als slaapkamer, maar daarvoor wel worden gebruikt of gebruikt zouden kunnen worden zijn geluidsgevoelig, mits voldaan wordt aan de volgende minimum eisen:

- vrije hoogte: 2,10 m
- vloeroppervlakte: 5 m² (gemeten op een hoogte van 1.50 m);
- breedte: 1,80 m (op 2,10m hoogte op enig punt in de ruimte te meten);
- dak: afgewerkt en kierdicht
- daglichttoetreding: 10% van vloeroppervlak met een minimum van 0,5 m²
- Aanwezig zijn van een te openen raam;
- Aanwezig zijn van een toegangsdeur;
- Aanwezig zijn van een verkeersruimte: minimaal 0,7 bij 0,7 m tussen de bovenkant van de trap en de toegangsdeur;
- Geen installaties aanwezig (bijvoorbeeld CV ketel)
- Bereikbaar via vaste trap

Indien een vaste inrichting ten behoeve van een niet geluidgevoelig gebruik is aangebracht dan wordt de ruimte aangemerkt als niet geluidgevoelig (bijvoorbeeld een badkamer)

2.7 Keukens

Alle ruimten van tenminste 11 m² die volgens het oorspronkelijk ontwerp en bouwvergunning bestemd zijn als keuken of als zodanig in gebruik zijn, zijn geluidgevoelig, tenzij een vaste inrichting is aangebracht ten behoeve van een ander (niet geluidgevoelig) gebruik (bijvoorbeeld een kantoor of badkamer).

Een keuken die in open verbinding staat met een woonkamer (zie ook paragraaf 2.8) wordt als geluidgevoelig beschouwd.

Indien een keuken kleiner is dan 11 m² of wanneer de opening kleiner is dan de genoemde afmeting uit paragraaf 2.9, dan is de keuken niet geluidgevoelig.

2.8 Serres

Een serre is niet geluidgevoelig.

Een uitzondering wordt gemaakt indien sprake is van een degelijke uitbreiding die door middel van een niet afsluitbare opening (zie paragraaf 2.9) in verbinding met de geluidgevoelige ruimte staat en voldoet aan de voorschriften voor verblijfsruimten van het Bouwbesluit.

2.9 Niet geluidgevoelige ruimten in open verbinding met wel geluidgevoelige ruimten

Ruimten die van zichzelf niet geluidgevoelig zijn (bijvoorbeeld hobbykamers, studeerkamers etc.) die door middel van een niet afsluitbare opening groter dan 1,80 m² in open verbinding staan met een wel geluidgevoelige ruimte worden ook als geluidgevoelig beschouwd tenzij op eenvoudige wijze de ruimte afsluitbaar kan worden gemaakt (bijvoorbeeld door het plaatsen van een binnendeur of paneel).

Verkeersruimten zijn hiervan uitgezonderd, deze zijn niet geluidgevoelig en kunnen ook niet worden beschouwd als behorend tot een geluidgevoelige ruimte.

Indien de breedte van de opening tussen beide ruimten groter is dan 1,80 m dan worden de ruimten akoestisch als een geheel beschouwd. Is de opening kleiner dan 1,80 meter breed dan worden de twee ruimten als akoestisch gescheiden beschouwd en afzonderlijk berekend.

2.10 Overige ruimten

Overige ruimten, zoals hal, toilet, overloop, berging, bijkeuken, badkamer, kantoor, kelder, hobbyruimte en zolder zijn niet geluidgevoelig.

Praktijkruimten aan huis zijn niet geluidgevoelig, tenzij in deze praktijkruimten activiteiten plaatsvinden die hetzelfde zijn als de activiteiten die wet en regelgeving als geluidgevoelig zijn gedefinieerd.

2.11 Eisen uit de bouwregelgeving

Nadat is vastgesteld dat een ruimte geluidgevoelig is, moet bepaald worden of de ruimte

voldoet aan de op grond van de in de bouwregelgeving gestelde eisen (artikel 6.6 van het Besluit geluidhinder).

Van belang voor de toetsing voor bouw en verbouw van na 01-01-1992 zijn de eisen die gesteld zijn op grond van wet- en regelgeving die van kracht was op het moment van de verlening van de vergunning of de daadwerkelijke uitvoering (ingeval van vergunningsvrije werkzaamheden) van de werkzaamheden.

Voor alle bouw en verbouw van voor 01-01-1992 geldt dat hiervoor getoetst moet worden aan de eisen voor bestaande bouw uit het huidige bouwbesluit eventueel aangevuld met aanvullende eisen uit overige wet- en regelgeving die golden ten tijde van de bouw (bijvoorbeeld de Wet geluidhinder).

Indien een ruimte niet voldoet aan de gestelde eisen dan wordt conform artikel 6.6 en verder van het Besluit geluidhinder gehandeld, waarbij geldt dat alle gevolgen die voortvloeien uit de verplichting van de eigenaar om te voldoen aan de eisen voor zijn rekening zijn. Indien een noodzakelijke aanpassing inhoudt dat een eigenaar zelf al moet gaan voldoen aan de eisen met betrekking tot de geluidwering dan vervalt de verplichting van het project om voorzieningen aan te bieden. Bijvoorbeeld bij het vervangen van een gevel zal de nieuwe gevel al door de eigenaar zelf van voldoende geluidsisolatie moeten worden voorzien.

2.12 Aanpak op basis van referentiewoningen

Woningen van een gelijk type dan wel uiterlijk worden op basis van een referentiewoning behandeld (= bloksgewijze aanpak). Voor deze aanpak komen de volgende woningen in aanmerking mits er 4 of meer woningen van een gelijk type of met een gelijk uiterlijk zijn:

- Woningen in een flat;
- Rijtjeswoningen (aaneengesloten rij van woningen);
- Vrijstaande woningen of twee onder 1 kap woningen.

De bloksgewijze aanpak houdt in dat niet alle woningen afzonderlijk onderzocht worden middels het akoestisch en bouwtechnisch onderzoek maar dat van het blok woningen de meest maatgevende woning wordt berekend. (Indien noodzakelijk kan ervoor gekozen worden om enkele woningen meer door te rekenen)

Indien deze referentiewoning in de bestaande toestand aan de geluidweringseisen voldoet, krijgen alle eigenaren van het betreffende blok bericht dat er geen geluidwerende voorzieningen worden aangebracht.

Indien deze woning in de bestaande toestand niet aan de geluidweringseisen voldoet, dan worden de noodzakelijke voorzieningen voor deze woning berekend en aangeboden aan alle woningen in het betreffende blok.

Uitzonderingen:

In geen geval zullen voorzieningen worden aangeboden in de volgende situaties:

- niet geluidgevoelige ruimten;
- woningen of woonlagen waarvoor geen hogere waarde (Wgh) of geluidbelasting (Wm) is vastgesteld;
- ruimten waarin de wettelijke eis voor het binnenniveau niet wordt overschreden.

Woning waarbij er minder dan 4 van een type dan wel gelijk uiterlijk zijn, worden niet op basis van referentiewoningen behandeld, er dient echter wel gestreefd te worden naar eenheid in de voorzieningen tussen de woningen.

2.13 Bijzondere situaties

2.13.1 Omloopgeluid

Geluid dat niet rechtstreeks via de gevel in een geluidgevoelige ruimte binnenkomt maar via een nevenruimte (bijvoorbeeld hal of knieschot) kan van invloed zijn op het te bereiken geluidniveau in de geluidsgevoelige ruimte en daarmee mede bepalen of wel of niet aan de wettelijke binnenniveau-eis wordt voldaan. Over het algemeen zal dit zogenaamde omloopgeluid geen grote invloed hebben op het binnenniveau en slechts in die situaties van belang zijn wanneer het berekende binnenniveau de wettelijke eis benadert.

De invloed van het omloopgeluid wordt berekend door, conform de wettelijke bepalingen, allereerst het binnenniveau te berekenen in de nevenruimte en vervolgens de invloed van het geluid in deze nevenruimte door te rekenen naar de geluidgevoelige ruimte zelf.

Welke nevenruimten wel, al dan niet, doorgerekend worden zal bepaald worden op basis van ervaring en kennis van de akoestisch adviseur in combinatie met de in het geluidsgevoelige object aangetroffen situatie. Vlieringen (hoogte lager dan 1,5 meter), knieschotten en ruimten met niet afsluitbare openingen in de scheidingsconstructie zullen in ieder geval wel doorgerekend worden.

2.13.2 Gebreken aan een geluidgevoelig object

In enkele gevallen zal het niet mogelijk zijn om geluidwerende voorzieningen aan te brengen vanwege (gebreken aan) de bestaande constructie. Van belang is dan om op basis van constructief onderzoek rekenkundig te bepalen of het object in de bestaande toestand de optredende belastingen kan dragen. Om te bepalen of de constructie de optredende belastingen in de bestaande toestand kan dragen wordt NEN 8700 gevolgd.

Er zijn drie mogelijkheden:

- 1) De constructie kan de optredende belastingen in de bestaande toestand niet dragen.

In dit geval wordt de eigenaar in de gelegenheid gesteld om het gebrek voor uitvoering van de voorzieningen in eigen beheer op te lossen. Desgewenst (en bij relatief kleine aanpassingen) kunnen de werkzaamheden door het project gelijktijdig uitgevoerd worden tegen betaling van de meerkosten door de eigenaar. Indien een eigenaar er voor kiest zelf de gebreken op te lossen, dan dient hij er zelf voor te zorgen dat er na uitvoering aan de benodigde constructieve eisen wordt voldaan, ook het ontwerp van de aanpassingen dient hij zelf te laten maken. Daarna brengt het project de isolatievoorzieningen aan.

2) De constructie kan de optredende belasting in de bestaande toestand wel dragen maar na het aanbrengen van de voorzieningen niet meer. In dit geval komen de constructieve aanpassingen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de voorzieningen voor rekening van het project en worden deze gelijktijdig met de uitvoering van de geluidsisolerende voorzieningen uitgevoerd.

3) De constructie kan de optredende belasting in de bestaande toestand wel dragen en na het aanbrengen van de voorzieningen ook. Eventuele gebreken hoeven door de eigenaar niet te worden weggewerkt, de voorzieningen kunnen worden uitgevoerd zonder aanvullende bepalingen richting eigenaar.

2.13.3 Verborgene gebreken tijdens de uitvoering

Tijdens het akoestisch en bouwtechnisch onderzoek wordt geen destructief onderzoek gedaan. De woning wordt alleen visueel beoordeeld en er wordt een inschatting van de situatie gemaakt. In de praktijk kan het daarom voorkomen dat (bouwtechnische) gebreken zich pas openbaren nadat de mededeling om de woning te isoleren door het bevoegd gezag is gedaan, we spreken dan over een verborgen gebrek.

Indien een dergelijk gebrek wordt ontdekt tussen het sluiten van de overeenkomst met de eigenaar en het bestellen van materialen voor de uitvoering van de werkzaamheden aan de woning. Dan kan de eigenaar kiezen of hij afziet van isolatie of de herstel werkzaamheden in eigen beheer laten uitvoeren binnen een door het project te stellen termijn.

Mocht na het bestellen van de materialen blijken dat de in de overeenkomst aangegeven voorzieningen niet doelmatig kunnen worden aangebracht wegens gebreken, dan worden de geluidwerende voorzieningen alleen aangebracht indien de eigenaar de kosten voor het herstel van het gebrek betaalt.

Indien de eigenaar niet bereid is het herstel van de gebreken voor zijn rekening te nemen dan zal het project een keuze maken tussen:

- a) Herstel op kosten van het project, de isolatiewerkzaamheden worden afgemaakt.
- b) Het stopzetten van de isolatiewerkzaamheden en het zoveel mogelijk terugbrengen van de woning in de oorspronkelijke staat. Eventueel reeds uitgevoerde werkzaamheden zullen niet verwijderd worden.

2.13.4 Partiële isolatie

Indien een eigenaar daarom verzoekt, is het mogelijk om over te gaan tot partiële isolatie van een woning of een ander geluidgevoelig object.

Partieel isoleren houdt daarbij in dat in één of meerdere geluidsgevoelige ruimten geen voorzieningen worden aangebracht terwijl dit wel noodzakelijk zou zijn op basis van het akoestisch onderzoek en die ruimten dus in het geheel niet geïsoleerd worden. Het laten vervallen van een enkele voorziening in een te isoleren ruimte is niet mogelijk. Het is niet

mogelijk om voorzieningen te laten vervallen die uit het oogpunt van wet- en regelgeving noodzakelijk zijn.

Er worden geen voorzieningen aangebracht in nevenruimten die een directe relatie hebben met de vervallen ruimte.

Indien de uit te sluiten ruimte tevens werkt als nevenruimte voor een wel te isoleren ruimte, dan is het mogelijk dat er toch (beperkte) voorzieningen aangebracht moeten worden aan de uit te sluiten ruimte ten behoeve van de wel te isoleren ruimte. In dat geval kan de eigenaar niet afzien van die beperkte voorzieningen.

2.13.5 Cumulatie van meerdere geluidsbronnen

Indien er sprake is van meerdere geluidsbronnen waarvoor het rijk verantwoordelijk is waarvoor de voorkeurswaarde van de geluidbelasting op de gevel wordt overschreden en tevens een te hoog binnenniveau in de geluidgevoelige ruimte aanwezig is, dan zal met de beheerder (eigenaar) van de andere geluidsbronnen in overleg getreden worden of het mogelijk is het object in een keer te isoleren tegen het gecumuleerde effect van alle geluidsbronnen. Indien met de beheerder van de andere geluidsbronnen overeenstemming wordt bereikt over de verdeling van de kosten, dan zal het project de uitvoering van het totale pakket aan maatregelen op zich nemen.

De werkwijze voor deze objecten is als volgt:

1) Toetsing van de binnenwaarde van de geluidgevoelige ruimten aan de eisen voor de verschillende geluidbronnen afzonderlijk.

2) A) Indien de binnenwaarde wordt overschreden voor wegverkeer maar niet voor de andere geluidsbronnen dan wordt de gecumuleerde belasting van de geluidsbronnen bepaald (conform Reken en meetvoorschrift geluid 2012) en wordt het maatregelenpakket gedimensioneerd op het halen van de vereiste binnenwaarde bij wegverkeergeluid.

B) Indien de binnenwaarde wordt overschreden voor de andere geluidsbronnen maar niet voor de wegverkeer dan wordt de woning door het project niet geïsoleerd.

C) Indien de binnenwaarde wordt overschreden voor wegverkeer en voor de andere geluidsbronnen dan wordt de gecumuleerde belasting van de geluidsbronnen bepaald (conform Reken en meetvoorschrift geluid 2012) en wordt het maatregelenpakket gedimensioneerd op het halen van de vereiste binnenwaarde bij alle geluidsbronnen waarvoor het rijk verantwoordelijk is. Het zwaarst isolerende pakket zal aan de eigenaar worden aangeboden.

D) Indien in een object een combinatie van voorgaande situaties voorkomt dan zal ernaar gestreefd worden de woning in een keer te isoleren tegen alle geluidsbronnen waarvoor het rijk verantwoordelijk is.

2.13.6 Binnenwaarden

De binnenwaarde in de geluidgevoelige ruimten die van toepassing is volgt rechtstreeks

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

uit wet en regelgeving en zal als zodanig worden gehanteerd. Slechts in een situatie wordt hiervoor een uitzondering gemaakt. Voor saneringobjecten (voormalige BSV woningen) geldt dat voor geluidsgevoelige ruimten waarin de grenswaarde van 43 dB wordt overschreden, dat de maatregelen erop worden gericht een maximaal binnenniveau van 38 dB in deze geluidsgevoelige ruimten te bereiken. Wanneer dit niet haalbaar is of tot hoge kosten leidt dan zal de ruimte naar 43 dB geïsoleerd worden.

Hoofdstuk 3. De akoestische voorzieningen

3.1 Voorzieningen aan de gevels

3.1.1 Kozijnen

In principe worden bij het aanbrengen van geluidwerende voorzieningen de bestaande kozijnen gehandhaafd. Indien het nieuw te plaatsen glas niet in de bestaande sponning past zal het kozijn met extra sponning- en aanslaglatten geschikt gemaakt worden voor het nieuwe glas.

Vervanging van het kozijn gebeurt alleen wanneer:

- Het kozijn door zijn afmetingen of profilering ongeschikt is om op verantwoorde wijze te kunnen worden aangepast. Vervanging gebeurt in dat geval op kosten van het project.
 - Indien het vervangen van het kozijn goedkoper is dan het aanpassen ervan. Vervanging gebeurt in dat geval op kosten van het project
 - De onderhoudstoestand van het kozijn zo slecht is dat vervanging noodzakelijk is voordat er geluidwerende voorzieningen in kunnen worden aangebracht. De extra kosten komen in dat geval voor rekening van de eigenaar.
- Wanneer gelijktijdig sprake is van situatie a en situatie b worden geen kosten in rekening gebracht bij de eigenaar.
- De eigenaar zelf vervanging wenst, hoewel dit vanuit technisch/akoestisch oogpunt niet nodig is. De meerkosten komen voor rekening van de eigenaar.

Indien kozijnen vervangen moeten worden, worden de nieuwe kozijnen standaard in hetzelfde materiaal als bestaand uitgevoerd, mits daarmee de vereiste geluidwering gehaald kan worden en het is toegestaan op basis van de geldende regelgeving.

3.1.2 Beglazing

Vast glas

De afmetingen van het akoestische glas zijn begrensd vanwege het gewicht. Dit betekent dat te grote glasvlakken opgedeeld zullen worden door middel van een tussenstijl in het kozijn.

Vaste ramen

De houtmaat van vaste ramen wordt afgestemd op de eventueel te plaatsen draairamen en kan dus wijzigen.

Glasroeden

Indien in de bestaande toestand glasroeden aanwezig zijn, dan zullen deze afhankelijk van de bestaande toestand vervangen worden door nieuwe roeden, hiervoor zijn de volgende mogelijkheden:

- a. Glasroeden in de glasspouw worden vervangen door nieuwe glasroeden in de glasspouw
- b. Plakroeden worden vervangen door nieuwe plakroeden
- c. Vaste roeden worden vervangen door Wiener Sprossen (aluminium verdeling in de spouw van het glas en houten plakroeden op het glas)

Vaste roeden worden niet geplaatst.

Glas-in-Lood

Bestaand glas-in-lood (dat een eigenaar wenst te behouden) wordt in principe niet verwijderd maar wordt door middel van het plaatsen van een voorzetraam, naar keuze van de eigenaar aan de binnen of de buitenzijde, geïsoleerd.

Op verzoek van de eigenaar kan, indien een voorzetraam niet wordt gewenst en het akoestisch mogelijk is, het bestaande glas-in-lood, mits van goede kwaliteit, in de glasspouw geplaatst worden. Het glas in lood kan in dat geval kleiner worden. Gezien de gevoeligheid van het materiaal kan de aannemer noch het project verantwoordelijk worden gehouden voor eventuele beschadigingen van het glas-in-lood tijdens het verwijderen.

Alle extra kosten voor bijvoorbeeld vervoer, aanpassing, reparatie, herstel en plaatsing in de spouw van het glas-in-lood komen voor rekening van de eigenaar.

Glas-in-lood van slechte kwaliteit zal niet in de glasspouw geplaatst worden.

Speciaal glas

Indien in de bestaande toestand speciaal glas aanwezig is (bijvoorbeeld zonwerend of HR++), wordt glas met een vergelijkbare kwaliteit aangebracht, mits dit akoestisch mogelijk is.

Indien het gewenste glas niet in een akoestische uitvoering mogelijk is, dan wordt er gewoon akoestisch isolerend glas geplaatst.

3.1.3 Draairamen

Draairamen worden standaard uitgevoerd in hout, tenzij in de bestaande situatie een ander soort materiaal aanwezig is (bijvoorbeeld aluminium of kunststof). Om constructieve redenen wordt voor de draairamen geen Europees naaldhout, maar hardhout gebruikt (standaard Dark red meranti).

In de volgende bijzondere situaties kan voor een afwijkende hardhoutsoort worden gekozen:

- a. indien in de huidige situatie al hardhout aanwezig is van een andere kwaliteit (bijvoorbeeld merbau);
- b. indien sprake is van transparant gelakte hardhouten kozijnen. In dat geval wordt voor de draairamen uitgegaan van dezelfde houtsoort als het kozijn.

De keuze voor een draairaam of draai/valraam wordt bepaald door het type raam dat aanwezig is volgens het principe: 'terugbrengen als bestaand' en is ook afhankelijk van uitvoeringstechnische afwegingen. In beginsel wordt in een bestaand kozijn de sponning niet gewisseld (dus geen draai/valraam waar nu een raam naar buiten draait). Alleen wanneer er een nieuw kozijn wordt geplaatst, is de keuze tussen draairaam of draai/valraam vrij.

3.1.4 Schuiframen

Bij schuiframen wordt de schuifconstructie vervangen door een deel met vaste beglazing en een deel met een draai(/val)raam. In principe wordt hierbij ook het kozijn vervangen.

3.1.5 Deuren

Buitendeuren.

Bij voorkeur zullen hardhouten deuren met gangbare houtafmetingen worden toegepast, waarbij het akoestische glas is gevat in opdek-glaslatten aan de binnenzijde. Om een optimale werking van de kierdichting te waarborgen, worden de deuren uitgevoerd met extra (opbouw-) knevelsluitingen aan onder- en bovenzijde of een driepuntssluiting.

Voor dubbele (balkon)deuren geldt hetzelfde als voor enkele deuren, met dien verstande dat altijd één van beide deuren als loopdeur wordt uitgevoerd. De andere deur wordt met behulp van twee kantschuiven vastgezet. Hang en sluitwerk zal voorzien van politiekeurmerk Veilig Wonen worden uitgevoerd.

Indien de voordeur van een woning vervangen moet worden, dan zal een nieuwe standaard verkrijgbare, voldoende akoestisch geïsoleerde voordeur in een vergelijkbare kwaliteit en vormgeving als de bestaande voordeur geplaatst worden.

Binnendeuren.

Te vervangen of te plaatsen binnendeuren worden, indien akoestisch mogelijk, afgestemd op de al in de woning aanwezige deuren, waarbij geldt dat de betreffende deur in de normale handel verkrijgbaar moet zijn.

3.1.6 Schuifpuien

Schuifpuien geven meestal een slechte geluidwering. De bestaande schuifpui van een geluidsgevoelig vertrek wordt daarom, indien noodzakelijk, vervangen door een nieuwe kantelschuifpui met een dubbele kierdichting.

3.2. Voorzieningen aan daken, vloeren en plafonds

3.2.1 Hellende daken

Voorzieningen aan hellende dakvlakken worden altijd aan de binnenzijde van de dakconstructie aangebracht. Door binnendakse isolatie zal de nuttige ruimte kleiner worden.

3.2.2 Platte daken

Voorzieningen aan platte daken (bungalows, dakkapellen, aanbouwen) worden om bouwфysische en uitvoeringstechnische redenen gewoonlijk buitendaks aangebracht.

In bijzondere situaties kan gekozen worden voor binnendakse isolatie, bijvoorbeeld wanneer een grote constructiehoogte in het dak aanwezig is, of wanneer al een thermisch geïsoleerd dak is aangebracht.

Er wordt geen zink of koper toegepast als afwerking van het platte dak, de waterwerende laag wordt voorzien van standaard dakbedekking. Uitgezonderd is alleen de situatie waarin het zink of koper vanaf de begane grond zichtbaar is en in de bestaande toestand reeds aanwezig is.

Over het algemeen is het noodzakelijk om het boeiboord van het platte dak te verhogen indien het platte dak van buitenaf geïsoleerd wordt. Hiervoor zal gebruik gemaakt worden van een gelijksoortige afwerking als het bestaande boeiboord. Indien in de bestaande toestand geen boeiboord aanwezig is dan zal deze aangebracht worden; de gevels worden niet opgemetseld.

3.2.3 Vloeren en plafonds

Bestaande plafonds worden zoveel mogelijk gehandhaafd. Een isolatiepakket ter plaatse van een schuin dakvlak wordt op het bestaande plafond aangesloten door middel van een afwerklát of gestucte plafondplint.

Indien in verband met omloopgeluid via bijvoorbeeld de zolder voorzieningen nodig zijn aan het plafond, dan zal afhankelijk van de situatie:

- het bestaande plafond wordt gehandhaafd waarbij de noodzakelijke voorziening wordt uitgevoerd in de vorm van beplating op de bovenliggende vloer
- het bestaande plafond worden vervangen door een gipsplaten plafond.

Voor de afwerkingen zie ook paragraaf 4.1

3.2.4 Dakramen en dakkapellen

Indien een bestaand dakraam niet aangepast kan worden, dan wordt een nieuw dakraam met akoestisch isolerende beglazing aangebracht. De afmetingen van het nieuwe raam zijn zoveel mogelijk gelijk aan die van het bestaande raam, maar kunnen afwijken in verband met de gangbare handelsmaten van het moment.

Bij dakkapellen over meerdere vertrekken wordt in principe alleen binnendaks geïsoleerd ter plaatse van de geluidsgevoelige ruimte. Indien niet binnendaks geïsoleerd kan worden, worden de buitendakse maatregelen van het isolatiepakket ook doorgezet over het niet geluidsgevoelige deel zodat de dakkapel over de gehele lengte in aanzicht gelijk is.

In bijzondere gevallen kan een buitendaks pakket niet worden doorgetrokken, waarbij een overgang ontstaat tussen wel en niet geïsoleerd deel (bijvoorbeeld een dakkapel over twee woningen, terwijl slechts één van beide eigenaren deelneemt).

De wangen van de dakkapellen bestaan over het algemeen uit akoestisch lichte constructies en voorzieningen zijn dan ook vaak nodig. Omdat de ruimte aan de binnenzijde meestal heel beperkt is, zullen de voorzieningen over het algemeen aan de buitenzijde moeten worden aangebracht (aan de binnenzijde heeft wel de voorkeur). Indien slechts een van beide zijden van de dakkapel van buitenaf geïsoleerd moet worden en deze isolatie een verbreding van de dakkapel betekend, kan uit esthetische overwegingen besloten worden ook de andere zijde van de dakkapel te verbreden. beide zijden van de dakkapel worden dan optisch gelijk gemaakt.

3.2.5 Kasten, vlieringen en knieschotten

Indien ruimten bijvoorbeeld achter knieschotten en boven plafonds toegankelijk zijn gemaakt vanuit de geluidsgevoelige ruimte, dan blijft deze toegankelijkheid gehandhaafd. Het gebruik van de ruimte kan wel beperkt worden door het toepassen van eventuele noodzakelijke isolatievoorzieningen

Ingebouwde kasten die moeten worden verwijderd, worden gedemonteerd en alleen indien mogelijk (na aanpassing) teruggeplaatst.

3.3 Ventilatievoorzieningen

3.3.1 Algemeen

In het geldende bouwbesluit worden eisen gesteld ten aanzien van de ventilatie van verblijfsruimten. De akoestische maatregelen worden daarom zodanig ontworpen dat tijdens het ventileren volgens de minimaal voorgeschreven capaciteit de vereiste geluidwering wordt bereikt. Dit is alleen mogelijk door toepassing van geluidgedempte ventilatieopeningen. In principe wordt gekozen voor een natuurlijk ventilatiesysteem, alleen indien een eigenaar daarom verzoekt of wanneer het akoestisch noodzakelijk is, kan een elektrisch aangedreven ventilatiesysteem worden toegepast. Ook kostenoverwegingen kunnen leiden tot de keuze voor een elektrisch aangedreven ventilatiesysteem.

Daarnaast stelt de bouwregelgeving dat de doorspuikbaarheid van een verblijfsruimte moet worden gegarandeerd. Dit betekent dat in elk geluidgevoelig vertrek minimaal één te openen raam of buitendeur aanwezig moet zijn.

3.3.2 Capaciteit ventilatie

De benodigde hoeveelheid ventilatie wordt bepaald op basis van het bouwbesluit waarbij de eis aan de capaciteit in de bestaande toestand anders kan zijn dan die voor de berekening van de benodigde voorzieningen.

Berekening bestaande toestand:

Op grond van de eisen uit het bouwbesluit wordt de capaciteit van de ventilatie in de bestaande toestand berekend op basis van de vloeroppervlakte (of bezettingsgraad) en op 50% van de eis voor nieuwbouw (voor verblijfsgebieden) met een minimum van 7 l/s

(keuken 21 l/s). De minimum eis van 7 l/s (respectievelijk 21 l/s) wordt niet gehalveerd. Aanwezige kieren en naden worden als gesloten en afgedicht beschouwd (kier 45 dB)

Voor de vloeroppervlakte wordt alleen het gedeelte van de ruimte berekend waarboven minimaal een hoogte van 1,5 meter aanwezig is.

De ventilatie wordt in rekening gebracht in de gevel met de hoogste geluidbelasting, mits door de betreffende gevel ventilatie plaats kan vinden. Ingeval van aanwezige ventilatievoorzieningen met een geluiddempende werking wordt gerekend met de daadwerkelijk aanwezige voorziening (geopend op een stand die net voldoende ventilatie doorlaat).

Berekening capaciteit ventilatie wanneer er voorzieningen worden aangeboden:

Wanneer een ruimte in aanmerking komt voor het aanbrengen van voorzieningen dan wordt op grond van de eisen uit het bouwbesluit de capaciteit van de ventilatie in de nieuwe toestand berekend op basis van de vloeroppervlakte (of bezettingsgraad) en op 100% van de nieuwbouweis (voor verblijfsgebieden) uit het bouwbesluit met een minimum van 7 l/s (keuken 21 l/s). De werkelijk aanwezige kieren na isolatie worden hierbij in rekening gebracht.

Voor de vloeroppervlakte wordt alleen het gedeelte van de ruimte berekend waarboven minimaal een hoogte van 1,5 meter aanwezig is.

De ventilatie wordt in rekening gebracht in de gevel waar deze ook geplaatst wordt. Voorkeur verdient de minst belaste gevel.

3.3.3 Geluidgedempte ventilatie

Afhankelijk van de bestaande situatie kan voor de ventilatie gebruik worden gemaakt van een van de volgende natuurlijke geluidgedempte ventilatievoorzieningen:

- suskasten
- muurdemper
- dakdemper

Alle ventilatiesystemen zijn regelbaar en afsluitbaar. In verband met het comfort moet de instroomopening op minimaal 1.80 m boven de vloer liggen.

Als alternatief voor natuurlijke ventilatie kan het gebruik van een elektrisch aangedreven ventilatiesysteem worden overwogen. Een elektrisch ventilatiesysteem kan laag in de gevel geplaatst worden. Bij toepassing dient gewezen te worden op bijkomende stroomkosten voor de eigenaar/bewoner.

Hieronder worden de verschillende typen ventilatie voorzieningen nader toegelicht:

Suskasten:

Dit zijn in feite ventilatieroosters in het kozijn, maar dan in een geluidgedempte uitvoering. Aangezien de suskast in tegenstelling tot het ongedempte ventilatierooster een grote diepte kent (tot ca. 35 cm), is toepassing in draairamen niet mogelijk.

Muurdempers:

Dit zijn ventilatieopeningen in de gevel, bestaande uit:

- een ventilatierooster op de binnenmuur
- een geluiddemper in de gevel
- een buitenkap.

Dakdempers:

Een dakdemper is een ventilatievoorziening door een dak (plat of schuin) en bestaat uit de volgende onderdelen:

- een afsluitbaar binnenrooster op het plafond
- een demper in het dak.
- een ventilatiepijp op het dak.

3.3.4 Gebalanceerd ventilatiesysteem

Indien in een woning een gebalanceerd ventilatiesysteem aanwezig is waarbij zowel toevoer als afvoer van ventilatielucht niet rechtevrees door de gevel in de te onderzoeken ruimte komt, dan hoeft in de berekeningen geen rekening gehouden te worden met ventilatievoorzieningen. Het gebalanceerde ventilatiesysteem wordt van zichzelf als voldoende isolerend beschouwd en heeft geen invloed op het geluidniveau in de ruimte.

3.4 Wijze van uitvoeren

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden blijft het object in gebruik.

Vanwege een doelmatige uitvoering wordt er gebruik gemaakt van standaard voorzieningen. Hierdoor wordt het aantal keuzemogelijkheden voor de eigenaar tussen overigens gelijkwaardige voorzieningen beperkt.

Hoofdstuk 4. Overige voorzieningen

4.1 Afwerkingen

4.1.1. Algemeen

De aangebrachte akoestische voorzieningen worden in bouw- en installatietechnisch opzicht sober afgewerkt. Wanneer de bestaande afwerkingen verwijderd dienen te worden, zullen die zodanig vervangen worden dat de ruimte gebruiksgereed opgeleverd wordt met in de bouw gebruikelijke materialen. Dit houdt in dat de afwerking niet vanzelfsprekend als in de bestaande toestand wordt teruggebracht al zal daar in alle redelijkheid wel naar worden gestreefd.

De eigenaar doet afstand van vrijkomende materialen. Deze worden eigendom van het gevelisolatieproject en door de aannemer afgevoerd. In enkele gevallen kan hierop een uitzondering worden gemaakt. De materialen welke de eigenaar wenst te behouden, worden op de tekening of beschrijving van de aan te brengen voorzieningen aangegeven. De eigenaar dient deze materialen zelf, of in overleg met de aannemer, te verwijderen. De aannemer en het project zijn niet aansprakelijk voor beschadigingen aan deze materialen.

Asbesthoudende materialen worden alleen dan op kosten van het geluidsisolatieproject verwijderd en afgevoerd, als dit noodzakelijk is in verband met het aanbrengen van de akoestische voorzieningen.

Er wordt geen herinrichtingskostenvergoeding uitgekeerd.

Alle aan te brengen voorzieningen worden in standaard kleuren aangebracht. Voorwaarde hiervoor is dat deze kleuren tot het standaard leveringsprogramma van de producent behoren.

4.1.2 Uiterlijk van het geluidgevoelige object

Door isolatie van ruimten kan het voorkomen dat er verschillen gaan ontstaan tussen het uiterlijk van de ene ruimten ten opzichte van het uiterlijk van een andere ruimte. Voorbeelden hiervan zijn afwijkingen in de kleur van het glas of bijvoorbeeld de dikte van het raamhout van de draairamen.

Indien in de bestaande toestand sprake is van een gelijk uiterlijk van glas of raamhout in een gevel, dan zal het project ernaar streven (maximale extra kosten voor het project € 1000,- per ruimte) om verschillen in uiterlijk te voorkomen door het volgende te doen:

- Bij vervanging van een gedeelte van het glas in een kozijn zal al het glas in het kozijn vervangen worden indien kleurverschillen te verwachten zijn.
- Bij het vervangen van glas of raamhout in een ruimte zal getracht worden de gehele ruimte van hetzelfde glas of raamhout te voorzien.
- Bij vervanging van glas of raamhout in meerdere geluidgevoelige ruimte zal getracht worden om hetzelfde glas of raamhout in alle ruimten toe te passen.

- Indien er verschil gaat ontstaan tussen niet te isoleren ruimten en wel te isoleren ruimten, dan kan de eigenaar ervoor kiezen om hetzelfde glas danwel raamhout als wensvoorziening aan te laten brengen in de niet te isoleren ruimten

4.1.3 Voorzorgsmaatregelen

De aannemer zorgt ervoor dat beschadigingen tot een minimum beperkt blijven. Tijdens de werkzaamheden worden door de aannemer voorzorgsmaatregelen getroffen ter voorkoming van beschadigingen. Hiertoe worden vloerbedekkingen en trappen door de aannemer doelmatig afgedekt.

De eigenaar/bewoner dient voorzorgsmaatregelen te treffen ter voorkoming van beschadigingen aan de inrichting. De eigenaar/bewoner draagt zorg voor het verwijderen van meubilair en andere attributen uit de ruimten, waarin gewerkt moet worden, zodat de aannemer geen belemmering ondervindt tijdens het werk. Indien dit niet mogelijk is, bijvoorbeeld door de omvang of de bevestiging van de attributen, dan zorgt de eigenaar/bewoner voor het adequaat afdekken van zulke attributen. De aannemer stelt voor dit doel afdek materiaal ter beschikking.

In bijzondere gevallen kan door de aannemer voor de tijdelijke opslag een afsluitbare verhuiscontainer beschikbaar worden gesteld. De opslag (en verzekering van de opgeslagen spullen) valt onder de verantwoordelijkheid van de eigenaar/bewoner.

Eigenaren/bewoners die door leeftijd of handicaps niet in staat zijn om hun meubilair te verplaatsen, kunnen zich wenden tot de aannemer voor het verkrijgen van hulp.

Indien onverhoopt beschadigingen optreden die door de aannemer veroorzaakt zijn, dan worden deze vergoed of hersteld door de aannemer die hiertoe een verzekering zal afsluiten. Het is van belang dat de eigenaar/bewoner deze schade binnen 24 uur na het ontstaan van de schade schriftelijk meldt bij de opzichter.

4.1.4 Kozijnen, wanden en plafonds

De aan te brengen voorzieningen worden volledig afgewerkt. Voor de afwerking wordt uitgegaan van standaard materialen:

- bij kozijnvoorzieningen: schilderwerk als bestaand;
- bij dak- en plafondvoorzieningen: sauswerk of stucwerk;
- bij aftimmeringen: schilderwerk of sauswerk.

Voorzieningen ter plaatse van een niet afgewerkte ruimte blijven onafgewerkt (bijvoorbeeld een vloervoorziening of aftimmering van een ventilatiedemper op een niet afgewerkte zolder).

De voorzieningen worden aangesloten op bestaande constructies. De afwerkingen van deze bestaande constructies worden niet aangepast. Ook kleine kleurverschillen worden niet bijgewerkt, met uitzondering van de kozijnen: waar voorzieningen worden getroffen in bestaande kozijnen zal het bestaande kozijn eenmaal in kleur worden overgeschilderd.

In geen geval wordt achterstallig onderhoud aan bestaand schilderwerk op kosten van het geluidsisolatieproject verholpen.

Er wordt geen behangwerk uitgevoerd door het project. Indien de werkzaamheden in een bepaald vertrek zo omvangrijk zijn dat beschadigingen aan de wandafwerking niet te vermijden zijn, wordt aan de eigenaar een vaste vergoeding van € 300,- per vertrek uitgekeerd.

4.1.5 Betimmeringen

Betimmeringen, die niet gehandhaafd kunnen blijven – bijvoorbeeld schroten aan de buitenzijde en/of aan de binnenzijde– worden vervangen door een soortgelijke afwerking.

Wanneer de eigenaar geen prijs stelt op herplaatsing van de betimmering, zorgt de aannemer voor verwijdering en afvoer van de materialen.

Vaste attributen, zoals getimmerde vaste bedden en kasten in een geluidsgevoelig vertrek, die het aanbrengen van de geluidwerende voorzieningen in de weg staan, worden verwijderd en desgewenst en indien mogelijk herplaatst.

4.1.6 Accessoires

Accessoires in en aan het object die verwijderd moeten worden om de geluidwerende voorzieningen te kunnen aanbrengen worden door het project verwijderd en indien mogelijk teruggeplaatst (inclusief eventuele kleine bouwkundige aanpassingen). Het inkorten van vitrage, gordijnen en lamellen, evenals het vervangen van niet terug te plaatsen accessoires wordt niet door het geluidsisolatieproject verzorgd c.q. vergoed.

Rolluiken en zonwering en dergelijke aan de buitenzijde van het object worden, indien nodig, door het geluidsisolatieproject verwijderd en herplaatst. Vervanging is daar niet bij inbegrepen.

Het demonteren en herplaatsen van alarminstallaties wordt niet door het geluidsisolatieproject verzorgd. De eigenaar/bewoner is zelf verantwoordelijk voor het vooraf verwijderen van de installatie, indien nodig, en voor het weer terug plaatsen. Eventuele aanpassing van de installatie ten gevolge van het aanbrengen van de akoestische voorzieningen, wordt ook niet vergoed.

4.2. Wensvoorzieningen

Wensvoorzieningen kunnen uitsluitend in het ontwerp worden meegenomen als het gaat om aanpassingen welke een directe relatie hebben met de aan te brengen geluidwerende voorzieningen (in een te isoleren geluidgevoelige ruimte), bovendien eenvoudig in het geluidsisolatieproject zijn mee te nemen, in overeenstemming zijn met wet en regelgeving en niet meer dan 25% van de totale isolatiekosten bedragen. De kosten van deze wensvoorzieningen komen volledig voor rekening van de eigenaar en worden opgenomen in een overeenkomst.

Bijvoorbeeld:

- de vervanging van een kozijn, waar vanuit het geluidsisolatieproject volstaan kan worden met het aanbrengen van akoestische beglazing in het bestaande kozijn;

- extra draairamen (ook in niet geluidgevoelige ruimten indien de eigenaar daarom verzoekt in verband met bijvoorbeeld het gevelbeeld);
- bij vervanging van een bestaand dakraam, kan op verzoek een groter dakraam geplaatst worden (de kosten voor rekening van de eigenaar zijn inclusief de kosten voor het groter maken van de sparing);
- Het plaatsen van glas in lood in de spouw van het isolatieglas inclusief aanpassing en eventueel herstel;
- Het vervangen van een kozijn of glas in een niet geluidsgevoelige ruimte met als doel het uiterlijk van deze onderdelen van de gevel gelijk te houden;
- bij aanpassing of vervanging van een bestaande dakkapel, is het vergroten van de dakkapel mogelijk onder de volgende voorwaarden;
 - a. De gewenste uitbreiding bevindt zich in een geluidsgevoelig vertrek;
 - b. de vereiste vergunningen worden vooraf door de eigenaar verkregen.

Wanneer voor wensvoorzieningen een gemeentelijke goedkeuring of vergunning nodig is, moet dit door de eigenaar verzorgd worden. Ook rechten of andere kosten, nodig voor het verkrijgen van een bouwvergunning, zijn voor rekening van de eigenaar.

Indien een wensvoorziening gevolgen heeft voor de geluidwering, bijvoorbeeld bij uitbreiding van een dakkapel, dan kunnen tevens de extra advieskosten (akoestisch advies, bouwkundig ontwerp en tekenwerk) in rekening gebracht worden bij de eigenaar.

Er wordt geen gedetailleerd ontwerp gemaakt voor de wensvoorzieningen, net als voor alle andere voorzieningen worden er een beschrijving gemaakt op basis van de isolatiepakketten die door het project worden toegepast.

Betaling door eigenaar

De eigenaar dient het in de overeenkomst overeengekomen bedrag te voldoen voor een door het project vast te stellen datum, die in principe is gelegen vóór de opname van de woning door de aannemer.

4.3 Uitvoering van werkzaamheden door de eigenaar zelf

De eigenaar wordt in principe niet toegestaan om zelf de isolerende voorzieningen uit te voeren. De voorzieningen zullen door een door Rijkswaterstaat te contracteren aannemer worden uitgevoerd. Alleen in situaties waarin, door samenloop van werkzaamheden door eigenaar en het project, het effectiever en goedkoper is om de werkzaamheden door de eigenaar uit te laten voeren kan met de eigenaar overeengekomen worden dat deze eigenaar de voorzieningen zelf uitvoert. Eigenaar dient in dergelijke gevallen aan te tonen dat er na isolatie voldaan is aan de wettelijke eisen met betrekking tot het binnenniveau.

Voorbeelden van dergelijke situaties zijn:

- Samenloop met groot onderhoud door een woningbouwvereniging
- Grootschalig herstel (bijvoorbeeld funderingsaanpassingen) van de woning door de eigenaar om uitvoering van de isolatiewerkzaamheden mogelijk te maken.